

Het Isegghemsche Volk

Katholiek Volksgezind Weekblad

Tweede Jaargang. — Nr 36

Zondag 7^a September 1913

INSCHRIJVING

Een jaar : 3.00 fr. — 6 maanden : 2.00 fr.

Prijs per nummer : 5 cent.

DRUKKER-UITGEVER

We A. VAN MOORTELE-DE KEYSER

Rousselarestraat, 3, ISEGHEM.

Gewone aankondigingen : 25 cent. de reke.

Rechterlijke aankondigingen : 1 fr. de reke.

Groote en langdurige aankondigingen volgens overeenkomst.

Voor de aankondigingen buiten de twee Vlaanders, zich wenden tot AGENCE HAVAS, Martelaarsplaats, 8, Brussel — Beursplaats, 8, Parijs — Cheapside, 113, Londen

DE GROOTE DAG NADERT!

Ja, de groote dag, waarop onze jonge soldaten hun huis zullen verlaten, om het soldatenpak aan te trekken, en alzoo een tijd hun vaderland te dienen.

Hoe blijde zijn we, dat we nu ons leger niet langer samengesteld zien uit *rifferaftje meest*, dat zijn corpus voor geld ging verkopen; of alleen uit *werkliedenzoons* die optrokken, omdat ze wel optrekken moesten, dewijl ze niemand hadden om in hunne plaats te marcheeren.

Nu integendeel trekt *iedereen* op! Nu krijgen we een leger dat heel het land vertegenwoordigt; een treffelijk leger, een schoon leger.

Vroeger zagen de ouders met tranen in de oogen hun zonen naar den troep vertrekken, omdat ze hen zoo goed als naar hun verderf zagen loopen.

Maar nu, zal het zoo niet meer zijn!

Nu mag het zoo niet meer zijn.

We zullen daar wel voor zorgen.

I

Onze jongens zullen beter zijn, wanneer ze naar den troep trekken.

De tijd is voorbij, dat men dacht: « de menschen zijn fraai op onze parochie; na de eerste communie is er niets meer voor de jongens te doen!... »

Hoe ging het dan immers?... Die jongens trokken het leven in, met een vracht catechismustekst, weinig godvruchtigheid, en bitter weinig geleerdheid ook en nog min vorming.

Die jongens trokken zoo het leven in; werd er niet meer bijgeleerd, ten hoogste werd het vroeger geleerde nog wat onderhouden; ze werden vooral niet stevig opgevoed, niet echt zedelijk, en dan ook niet verstandelijk gevormd.

En wat gebeurde er?... Na kort was de eenige godsdienstkennis, zooveel er ook van oprechte godsdienstkennis sprake was, en de schamele vroomheid weggestorven; de geleerdheid ook was geërseld of toch niet meê gegroeid.

En die jongens, nu jongelingen geworden, stonden daar midden 't geweld van 't leven, dwaas, ongesnoekt, of toch alleszins niet flink en niet sterk genoeg opgewassen. En de aantrekking van 't leven kwam op hen los; ze wisten niets, of stonden daar willoos. En de aantrekking van 't leven sleurde hen meê!

Hoevele buiten- en stadjongens zijn zoo in de kaserne geland; ofwel reeds ontdaan van alle deugd en kennis, lomp en ruw, ja misschien uitvallig van spreuken en zeden, welhaast nu in dit nieuw midden pit van de bende; ofwel schuchter, en bedeesd, karakterloos, niet wetend, niet willend, en zoo welhaast ook door vrees of door passie meegesleept met de kudde!...

Maar zoo zal het van nu voort niet meer gaan!...

Onze scholen, 't is waar, zijn nog niet zoals we die zouden willen. Daar is nog te veel boeken-doorsnuffeling, inpomping van zoogemeende kennis. Daar is nog te weinig *zicht op het leven*; nog te weinig *aanwerving* van kennis, gebruik en uitzetting van *krachten*; vooral nog te weinig *zedelijke* vorming, dit is vorming voor het *geheele* christenmenscheleik leven hier en hierna, in plaats van in hoofdzaak maar voor het *geldwinners* leven. Onze scholen moeten dus nog een goeden duw krijgen. En dan zal het met de opleiding van ons jong volk nog beter gaan.

Maar, **na den schooltijd**, is er leven en roering, is er stevige werking gekomen, of toch aan 't komen.

De patronagen, de *jongelingsbonden* zijn opgerazen. En die zijn nu geen speelscholen meer, maar louter ingericht om de jongens van straat te houden. Die zijn wel degelijk middenpunten van opvoedend leven geworden, bijenkorven waar de jonkheid met kracht, haar veelvuldig leven leert leven, en ook terdege verzet leert genieten. Daar komt alles bijeen: stevig lichaamsopleiding in turnclub en soldatenbond; matigheidsopleiding in den onthoudersbond; kunstopleiding in muziek-zang- en toneelafdeeling; algemeene opleiding in Zondag- en avondschool, vakopleiding in vak- of nijverheidschool; stevige godsdienstig-zedelijke opleiding in 't algeheele van den jongelingsbond en in zijn bijzondere vergaderingen.

En dan — **na den jongelingsbond**, als overgang tot de werken voor ouderen en als een afdeeling er van — komt de *Jonge Wacht*, geen pintdrinkers maatschappij meer, of geen maatschappij meer van slapers, maar een bond, die het alzijdige vormingswerk van den jongelingsbond voortzet, en bijzonder op politiek gebied toepast.

Daarboven dan komen *onze algemeene werken*, bijzonder, waar we elken stand genoeg vertegen-

woordigd zien, onzen burgers en onzen werklieden bond.

Door dit geheel van werken, volvoeren we de opleiding, de stevige vorming van ons volk!

Laat ons maar los! Van nu af aan, zult ge jonkheden zien aankomen, en op hunnen tijd naar 't leger trekken, jonkheden sterk van lijve en sterk van ziel, op voorhand reeds wat geoefend in den wapenhandel, maar nog veel meer geoefend in den handel van wapens tegen de gevaren, in den wapenhandel van kennis en deugd. Die mannen naar het leger trekkend, zullen daar niet alleen goed blijven, maar

II

Ze zullen de anderen er goed houden, beter maken, en ook het leger beter maken.

Dit zullen ze door hun voorbeeld. Met niet om te gaan voor iemand, zullen ze de kwaden bedwingen, de wankelmoedigen versterken; ze zullen dezen meeslepen ten goede, zooals ze nu ten kwade meegesleept werden.

Hun woord ook zal deugd doen: hun verstandig, christelijk woord dat opbeurt, verlicht en meetrekt.

Om 't even hoe, zullen ze zich *vast aaneengesloten houden*, zoodoende reeds een kern van treffelijke, flinke mannen in het leger uitmaken, zoodoende zich ook sterk houden, en van lieverlede het leger voor hunne levensopvatting winnen.

Als hulp hiertoe, zouden we vragen:

1° dat de *soldatenkringen*, in plaats van mufte, aristocratische inrichtingskes te blijven zooals hier en daar soms nu, dat de soldatenkringen zouden worden: *stevige bonden, door de soldaten zelf bestuurd*, met hulp en ondersteuning natuurlijk, van volksgezinde ontwikkelden en rijken; *stevige bonden, gericht op alzijdig, breed en sterk christenmenscheleik vormingswerk*.

2° dat het leger ook meer en meer, in plaats van een drillingsplein, een school zou worden van alzijdige opleiding, waar voor de christene jongelingen de onzijdigheid, late varen de vijandigheid niet op den troon zit, maar wel waar de christene gedachte heerscht en regeert en alles bezielt.

Hiertoe hebben we noodig officieren, die niet langer, zooals het nu maar te veel gebeurt, modepoppen zijn of zinledige, soms uitvallige genietters: of dwingelandsche heerschers; of franschquillons of toch Walen die hun volk niet verstaan, maar mannen, Vlaamsch van taal, omgang en genegenheid; ernstige mannen, en voor ons christen volk zooveel mogelijk christene mannen, die weten dat ze voor hun soldaten eerbiedig en ijverig een plicht te vervullen hebben: een plicht van vaderlijke zorg en stevige opleiding. Zoo moet ons leger worden! 't Zal zoo van zelf komen. Of onze opkomende geslachten zullen het zoo eischen en maken.

En nu — vooruit, o werkers, met onze opleidingswerken van af de school aan, tot aan het leger, door het leger, door de volwassenheid, tot aan den ouderdom, tot aan het einde van 't leven!

En nu, vooruit maar naar het leger, o flinke edelgestelde jongelingen, vruchten van die edelstellende werking. Gaat! En blijft wat ge zijt. En maakt uw omgeving, maakt het leger zooals gij zijt.

Het vaderland zal over u fier zijn, u loven. En wij, uwe leiders, niet min!

HERMAN.

DE LIBERALE KNECHTENSCHOOL van Rousselare.

Volksvriendje schrijft letterlijk de volgende woorden:

« Onze confrater is in den derden hemel, omdat wij geantwoord hebben op zijne trouweloze aanvallen tegen onze bloeiende wereldlijke school; onze confrater wil eene polemiek uitlokken die geen nut opleveren zou, aangezien wij na weken redeneering en weerlegging, nog zoo verre zouden gevorderd zijn als nu ».

Vriend lezer, gij en moogt dat zoo niet in één slokske inzwelgen; gij moet dat bij kleine teugkes inpakken en eerst wel er aan smekken:

« Onze confrater is in den derden hemel! » En hoe anders dan? Als wij sedert een jaar en zeven maanden gehankerd hebben naar een antwoord!!

« Omdat wij geantwoord hebben! » Maar, vriend lief, gij en hebt niets geantwoord, of beter

niets bewezen! Uw antwoord is geen antwoord! En indien wij er ons in verblijden, 't is omdat wij kunnen bestatigen dat gij na 19 maanden nog onbekwaam zijt te antwoorden! Dus dat wij wel geschreven hebben!

« Op zijne trouweloze aanvallen tegen onze school ». Trouweloos, zegt gij? Maar wij hebben niets uit onze duimen gezogen, maar de woorden aangehaald van de stichters uwer school zelve, te weten de heeren **Maas** en **Delaere**, volgens het schoolverslag dat zij zelve geschreven hebben. Indien gij die aanhalingen als trouweloze aanvallen aanziet, dan betekent gij daardoor dat de heeren **Maas** en **Delaere** uwe school (hunne eigene school) aanvallen, en toen nog op trouweloze wijze. 't Is een schoon compliment voor die heeren. Wat zullen zij daarvan zeggen?

't Is nog volgens 't zelfde verslag, door uwe mannen geschreven, dat wij de feiten kennen van **Ferrer's** beeld en de portretten van **Dubois** en **Lenoir**. Is het trouweloos hetzelfde te geven als uw eigen verslag?

En wat de andere feiten aangaat, te weten de geschiedenis van de **Berechting**, van de fameuse **lijkrede**, van **Onze Lieve Vrouw**, dat alles is openbaar gekend: ga om inlichtingen naar de **Wallenstraat**, naar **Rousbrugge**, naar **Meenen**, en gij zult vernemen of wij trouweloos te werke gaan!

Maar nu volgt het schoonste: zij, de vrienden van het licht (?), « zullen met ons geene polemiek aanveerden » over die zaak, omdat het « geen nut zou opleveren » (voor hen)! want, zegt « **Volksvriend** », « na weken redeneering en weerlegging zouden zij nog zoo verre gevorderd zijn als nu! »

Dat is nu ne keer de schoonste bekentenis mogelijk over hunne onmacht tot antwoord! Al schreven ze weken op weken, 't en zou hun niet mogelijk zijn beweringen te weerleggen, en de menschen te overtuigen in hun voordeel!! o ja, dat is waar! de zaak die « **Volksvriend** » wil wit waschen is zoo zwart dat er geen wit krijgen aan is. Integendeel, hoe meer zij er zouden op wrijven hoe dieper de zwartigheid er zou inkruipen: hoe meer zij over die school zouden schrijven hoe meer ook de menschen van ons gedacht zouden worden! 't Is daarom dat zij er 19 maanden over gezweven hebben; 't is daarom dat zij beklagen er nu iets over gerept te hebben; en 't is ook daarom dat wij met welbehagen de penne houden en vandaag nog iets daarover schrijven.

« **Volksvriend** » schrijft nog dat « de ouders de volle vrijheid bezitten, hunne kinderen in de school zelve, het godsdienstig onderricht te laten geven, tot voorbereiding hunner eerste communie. »

En daarmede peizen zij de zake geslecht te hebben en hunne school gered te hebben van alle beschuldiging van ongodsdienstigheid!

Luistert als 't u belieft, en oordeelt eenige oogenblikken:

Veronderstelt dat een kind zou zeggen: maar, meester, ik ben hier gekomen om de regels van **spraakkunst** en van **cijferkunst** te leeren, en gij spreekt er nooit over! Geef ons lesse van spraakleer en cijferkunst of ik zal naar die school niet meer mogen komen van mijne ouders.

En de meester antwoordt: Niet te doen! Daarover geef ik geen lesse! Gij moet maar zien dat gij u zelve uit den slag trekt! Zie, om entwat te doen, 't avond als de andere kinderen moe van leeren naar huis gaan, dan zal ik de klas openlaten voor u. Deze die willen mogen dan blijven, zij mogen een boekje pakken van spraakleer of cijferkunst en daarin elk bij hen zelve leeren. Verstaat gij wat er in staat, 't is wel; maar verstaat gij het niet, gij moet het maar weten! Ik zal u geen letter uitleg geven! Ik trek mij dat niet aan!! Gij weet ten anderen wel dat ik persoonlijk mijne botten vage aan de cijferkunde!

En de jongen komt te huis met die explicatie! Peist gij dat vader hem 's anderdaags nog zal laten naar die school gaan om... spraakleer en cijferkunst te leeren?

Eh wel, zôo gaat het in de liberale school van Rousselare, niet voor de spraakleer en de cijferkunst, maar voor de **kristelijke leering**.

Wij dagen den « Volksvriend » uit ons gezegde te loochenen!!

Eh wel, wij vragen aan allen die wat verstand hebben: zoudt gij tevreden zijn met zulke lesse

van cijfer- en spraakleer voor uwe kinderen?

Wij vragen aan allen die een spelle geloof hebben: moogt gij tevreden zijn met **zulk** onderwijs in de kristene leering? Het hand op het herte: **antwoordt! antwoordt!**

Ah! ze kunnen daarmede hunne eerste communie doen!

Ja!... maar... kunnen zij daarmede als kristenen door het leven gaan?

Met zulk onderwijs doen ze, in Frankrijk en in Henegouwen, ook hunne eerste communie, maar na zulke eerste communie zetten zij nooit eenen voet meer in de kerke... tenzij om te trouwen... indien zij anders geen vrouwke krijgen, en... als zij dood zijn!

Is 't dat dat gij wilt voor uwe kinderen, kristene ouders? Met de hand op het herte, **antwoordt!!**

Ziehier de redeneering van de stichters dier school:

Wij willen eene school die gansch vrij is van allen godsdienstigen band. **Dégagée de toute contrainte dogmatique**. ('t Zijn letterlijk de woorden van D. Delaere). Maar... in Rousselare zijn er geen vijf huisgezinnen waar men van zulk onderwijs zou willen; wij zullen dus moeten oolijk spelen, en zand in de oogen smijten. Daarom zullen wij **gebaren!** Daarom zullen wij de jongens die 't begeeren van verre hunne lippen laten steken aan een klein schotelke godsdienstige spijsje. Maar... de meesters moeten wel zorgen dat die spijsje geen voedsel geve. Zij moeten ze zeere doen deurespoelen en doen vermooren in een bad van **materialisme**. Zoo zal die godsdienstige lesse niets inhouden; er zal niets van overblijven; en zoo hebben wij toch « onze school vrij van allen godsdienstigen band! »

En de inspecteur **Maas** houdt de oog op de uitvoering van het plan. En die zelfde heer getuigt dat de meesters inderdaad dit plan uitvoeren. **ils leur apprennent à faire le bien pour le bien**. Van God en zijn gebod blijft er niets over! **ils leur apprennent à avoir confiance en la Nature, à croire fermement à la Vie, et à se guider par la Raison éclairée par l'intelligence**. Van God en zijn Veropenbaring blijft er niets over! Daar zél en de toer is gespeeld!

Wij doen een beroep op het gezond verstand van iedereen, en vragen: is 't niet eene schande alzo de menschen te bedriegen, en alzo omme te gaan met de ziel van andermans kinderen?

Om 't eindigen schrijft « **Volksvriend** », en daarmede hebt gij geheel zijnen artikel:

« De opstellers van onzen confrater zouden de wereldlijke school willen in den grond boren; dit is hun vurigste wensch, hunne opperste begeerte. Maar dit is hun onmogelijk! »

Eh wel, wij bekennen dat er daar veel waarheid in is:

Wij zijn van gedacht dat eene samenleving zonder sterke godsdienstige grondslag eene rampzalige maatschappij is die ten anderen moet!

Wij zijn van gedacht dat God, die Heer en meester is van alles wat er bestaat, nievers mag buitengesteken zijn!

Wij zijn van gedacht dat het onze plicht is de kristene ouders te verwittigen, opdat hunne kinderen geen goddeloozen zouden worden!

En daarom, neen, wij zouden niet krijschen kon die school ten anderen gaan!! **Maar wij zullen er niet in gelukken!** zegt « **Volksvriend** ».

Wij zijn overtuigd dat hij de waarheid spreekt: wij zullen er niet in gelukken al de oogen te openen. Maar wij zullen toch onzen plicht gekwetten hebben met te roepen: « **Ouders, let op!** » En konden wij door deze reeks artikels maar ééne ziel gered hebben, wij zouden getroost zijn.

God gave het.

X.

De toestand tot Ardoye.

In ons vorig nummer kondigden wij de belangrijke bijeenkomst aan, die Zaterdag moest plaats grijpen in 't Bureel der firma Baertsoen en Buysse.

Rond den middag trokken de mannen op en legden opnieuw de vragen voor. Het antwoord had een groote gave: 't Was kort en zeer verstaanbaar: want behalve eene toegeving aan de bobijnsters (de allerlaatste bijgevoegde vraag) was het op al de vragen een groot **O!**

Het antwoord der werklieden was nog klaar-

der : in min dan 5 minuten lag heel het groot werkhuis stil en leeg.

* * *

Wat we nu daarover aan de lezers te bedenken geven, 't is :

1° De werklieden hebben den strijd niet gezocht : de vragen werden geschreven en besproken en tijd tot nadenken werd in tiendubbele maat geschonken;

2° Deze staking is eene echt voorbeeldige staking : Bewonderenswaardig is de regeltucht, de koelbloedigheid en de kalmte der werklieden. Voor onderkruipers valt niet te vreezen : allen zijn eensgezind en vastberaden.

Deze werkstaking noemen wij een vreeselijk wapen! want van den eersten stakingsdag zijn een dertigtal werklieden vertrokken, en moet dit zoo voortgaan, dan zou men er wel kunnen toekomen de getouwen te moeten doen bewerken door... de kinders der bewaarscholen.

* * *

De werkbroeders van Ardoye wenschen wij geluk om de kalmte, eensgezindheid en vastberadenheid waarmee zij den strijd begonnen hebben, en 't ware hoogst wenschelijk konden zij diezelfde kalmte en eensgezindheid bewaren tot het einde toe.

Tusschenin de toejuichingen — en ze waren er talrijk — was de zaal muistil; de toehoorders uit andere gouwen waren zat van vreugde, maar wij, Vlamingen, zijn dat gewend; wij hebben Verriest helpen vieren, we kennen ons mannen.

De vergadering juichte den spreker bij zijn uitreden met volle longen toe, tot rondom rond zijn rijtuig.

Moge hij nog terugkomen !

De zoon van een fabrikant.

'k Heb onlangs een bezoek gekregen, dat me verkwikt heeft, zooals me zelden een bezoek verkwikte.

'k Was naarstig bezig met schrijven, toen almeteens de belle klonk en ik geroepen werd voor een bezoek... Half wrevelig, zooals het dikwijls gaat wanneer men al met eens uit spannende werk wordt getrokken, stapte ik er naartoe. 'k Dacht: zeker ergens weer een wijnmarchand of een schooier. De bezoeker geleek inderdaad op een wijnmarchand-schooier. Maar neen !... « Mijnheer, zei hij, u hebt, zooals ik vernam een studiebond ingericht. Zoudt u me niet eenige inlichtingen willen geven ? We zijn zinnens ook een studiebond te stichten ».

'k Vroeg hem: waar ? — « In het werkmanshuis te X... » was zijn antwoord.

* * *

Zoodan, we begonnen te klappen !... Hij deed zijne opvatting uiteen; ik de mijne. Ik deelde hem alles mee wat ik wist, wat ik ondervonden had. Hij was heel tevreden. « Zoo zullen wij ook doen », verzekerde hij « we zullen toch trachten !... »

We gerochten er ook toe te spreken over den tegenstand, dien, onbegrijpelijker wijze, dat schoone werk van volksverbetering door volksveredeling veelal nog ontmoet... En dan zei hij me: « Ja ! vooral van mij kunnen ze 't niet verstaan dat ik me met zulke dingen bezig houd. 'k Ben zoon van een werkgever. En zoo, vóór korte dagen zei me nog een mijner vrienden, een goed katholiek, die ook aan het hoofd van een nijverheidsinrichting staat: we moeten zóó van al die dingen opletten, want anders maken we socialisten ! »

Mijn eezame bezoeker lachte !... Wilde hij zeggen: hoe is 't toch mogelijk ! 't Is juist het beste middel om geen socialist te maken: namelijk te ontwikkelen, opdat de werklieden de dwalingen van 't socialisme inzien; vooral echter, opdat ze, van hun zedelijke laagheid verlost, kunnen plaats nemen als verlichte, zelfstandige, maar nu ook mede-verantwoordelijke menschen; en zoo, bevrijd van alle stoffelijk en zedelijk onrecht, ingeschakeld in de maatschappelijke orde, geen maatschappelijke ontwenteling meer begeeren. Socialistische maken ?... Maar, de maatschappelijke orde herstellen, is toch wel den bodem ontnemen aan 't socialisme, dat maar groeien kan op maatschappelijke wanorde ?...

Alzoo dacht mijn eezame bezoeker; alzoo sprak hij zich uit in zijn hartelijken lach.

* * *

Ik stond daar als verbluft !... Een zoon van een fabrikant die me nu kwam spreken, open en breed, over de stichting van een waren breed-opegevatten studiebond !... Totnogtoe had ik niets anders ontmoet dan fabrikanten en fabriekantenzoons, die, ofwel de zaak niet kenden en er aan onverschillig waren; of ze uit goedhartigheid of vage overtuiging van hare onschadelijkheid of goedheid, wel duldden, maar die toch niet meewrochten; ofwel, en dit was schier de algemeenheid, die de werking voor volksontwikkeling en volksorganisatie tegenwrochten, omdat ze er in een opstand van 't volk tegen hun gezag en voordeel zagen, een dreigen van een opkomende macht, die ze kost wat kost moesten zoeken klein te houden...

En nu stond ik opeens voor een jongen fabrikant, die heel die werking voor volksverlichting en -verheffing niet met leede oogen aanzag; die meer wilde doen dan alléén maar dulden; die zelf de hand aan den ploeg zou slaan en hem vooruitdrijven. « 't Is onze plicht », zei hij, « onze heilige plicht. Wij ontwikkelden, wij patroons vooral moeten voor het volk, ons volk zorgen, het tot ons opheffen door mededeeling der hoogere goederen, die God ons liet genieten, en die we toch maar slechts in leengebruik ontvingen ! »

Deze laatste woorden sloegen me nog meer. En we scheidden, elkander warm de hand drukkend. En de glans mijner oogen zal hem wel verkondigd hebben, dat ik hem verstond, goedkeurde... en bedankte !...

* * *

Nadien heb ik nog menigmaal teruggedacht aan die verschijning van een fabrikantenzoon, die kwam inlichtingen vragen over een studiebond; die rechtzinnig en breed in het werkmanshuis, waar nogthans felle vakverenigingen bestaan, een studiebond wilde helpen stichten; die het zich als een plicht rekende, de werklieden, door ontwikkeling, te laten deelzaam zijn aan al de hoogere goederen van een vrij, menschelijk bestaan.

En, zoo verder nadenkend, heb ik toch de opvatting van dien jongen fabrikant heel redelijk moeten vinden.

Hoe verstandig inderdaad van zijnen kant, eerst en vooral zelf meer te willen zijn dan alleen maar een nietswaardige modepop of genieter (zooals helaas! vele fabrikantenzonen); zelf meer te willen zijn, ja dan alleen maar een kwame fabrikant en handelaar, met veel vak-

en handelskennis, en die veel geld wint. Hoe verstandig te willen beschikken daarenboven, over een hooger leven, van meerdere uitgebreidere kennis en van maatschappelijke verantwoordelijkheid ! Hoe verstandig die meerdere kennis te willen mededeelen aan anderen, en uit christene liefde, de minderen te willen opheffen, tot een hoogte waarop ook zij de nijverheid overschouwen, en thans, niet langer meer als slaven of als nietdenkende machines, maar als verstandige, meekennende, meewerkende samenwerkers kunnen arbeiden en gelden; tot een hoogte, waarop ook zij het staatsleven overschouwen, mee overleggen, mee zich inspannen voor de goede oplossingen en mee zich weren tegen de schuimers en broddelaars; tot een hoogte waarop ook zij het geheel van 's menschen bedrijvigheid overblikken, en belang stellen in al wie hooger leven leeft, in schilders en dichters, muzikanten en wetenschapsmensen, in wier werken en voortbrengselen ook zij genot scheppen; tot een hoogte, van waar uit zij alles zien in 't licht der christene waarheid, waarop zij alles richten naar hun laatste einddoel, naar God !...

— « Maar, voor zijn zaken, zal degelijke opvatting en werking dien jongen fabrikant toch niet baten » zult gij zeggen ?...

— Wij zouden dit niet durven beweren. We meenen integendeel dat, zoo hij een flinke kerel is, zij hem niet alleen niet zal schaden, maar wel zal baten. Inderdaad: zal het niet aangename, niet gemakkelijker, ja, zelfs niet meer en beter voortbrengend zijn met verstandige, wilskrachtige, genegene mannen te werken, liever dan met bruten ?... Daarbij: zal zoo een deftige, vooruitstrevende werker niet overal het eerst bij zijn; en ook gemakkelijker 't vertrouwen winnen ?... 't Is waar: geld winnen is niet het doel van 't leven. Nogthans twijfelen wij er niet aan, of zoo 'n fabrikant, benevens veel zoet levensgenot en veel verdiensten voor de menschheid en bij God, zal ook wel het noodige geld winnen, zoo veel, en misschien nog meer dan een andere, een loutere geldwolf.

* * *

We zouden willen, dat meer jonge fabrikanten het leven wat hooger opnemen : zelf wenschten ontwikkelde, edelgestelde, dwarsdoor christene mannen te zijn; en voor de ierst hunne hooge maatschappelijke verplichtingen na te komen. Zoo zou veel strijd geweerd worden. Zoo zou het maatschappelijk vraagstuk in veel plaatsen opgelost geraken.

Een bestuurder van studiebond.

KRONIEK VAN DE WEEK.

't Was de week van de groote manoeuvres. Aan de boorden van de Maas is nu gepifaft geweest, geschoten en gekartetst, verloren en gewonnen geweest.

Onze jongens hebben zich kranig gedragen, zoo zeggen het de bladen; en we gelooven het, — we zijn, God zij gedankt, geen afgeleefd volk; en klinken er wel eens groote woorden over anti-militarisme, de menschen beginnen toch ook in te zien dat het noodig is een flink leger te bezitten om te bewaren wat onze vaders ons achterlieten. Minister de Broqueville heeft de groote manoeuvres bijgewoond en de koning heeft ten laatste 25000 man geschouwd. Daarmee is de kleine oorlog geëindigd met veel geschat en weinig bloed. Nu, naar mijn meening is dat zoo nog best.

Ook de christen werklieden hielden hun groote manoeuvres te Leuven op de Sociale Week. En daar waren ook twee groote generaals, zelfs drie. En alle drie, mannen die hun ambt en titel behaald hebben met harden kamp en strijd. Dr Ariëns, de vechtgeneraal der drankbestrijders in Nederland; Hugo Verriest die voor drie weken de Vlaamsche troepen schouwde op de bergweide te Ingoyghen; en Pater Rutten de generaal onzer 100.000 christen syndicalisten.

Hoe het daar ging, dat leest iedereen in 't bijzonder verslag. — Daarmee heb ik gedaan met spreken over groote manoeuvres.

Nu wordt weerom gemuit bij de socialist. En dat muiten werd een *muitertij*. De Sossen hadden een staking in hun eigen spinnerij te Gent. Dat zal wel niemand verwonderen; want de groote roode bazen zijn in de grond alzoo erge kapitalisten als de slechtste patroons; en zoolang als 't collectivism uitblijft, blijven de bazen zelf geld collectioneeren. Bebel, de groote roode chef is voor kort gestorven; Bebel was werkmans geweest; — dit duiden we hem niet ten kwade, volstrekt niet; evenmin als we aan Anseele of aan den christen werkmans Giesbert dit verwijten zouden. Maar wat we aardig vinden is dit hier. Bebel laat bij zijn dood meer dan 900.000 fr. na. Ge ziet dat niettegenstaande al de propaganda voor Collectivisme, men nog rijk kan worden. En dat bewijst nog dat het de patroons alleen niet zijn die rijk worden met het... zweet van de arbeiders.

Men spreekt reeds over de verkiezingen voor 1914. Nu dat is zoo erg niet. De kiezing goed voorbereiden is altijd een goeie zaak; en 't ongeluk is maar dat in meer dan eene plaats bijzonderlijk op de arbeidersorganisatie wordt gesteund in verkiezings-tijd en dan weerom vier jaar er over gezweven of er tegen in gewerkt. Anseele is bereid minister te worden. Heel aardig van hem ! Mijnheer Solvay te Brussel gaf een miljoen voor de bestrijding van de nieuwe schoolwet. Tegenover die geldsom stellen wij onze ijzeren koppigheid : we willen onverminkt de schoolwet, eerder nog dieper-indringend. De liberalen beginnen een nieuwe taktiek, waarover we toekomstige week iets meer zullen zeggen.

't Loopt nog altijd vol congressen, altijd maar congressen, de eene na de andere. Maar... 'k weet wat vader Cats daarover zegt. Tot toekomstige week !

ZESDE VLAAMSCHE SOCIALE WEEK

TE LEUVEN, 1-4 September 1913.

De groep der West-Vlaamsche deelnemers aan de Sociale Week

Geen enkel jaar nog, had de Sociale Week een zoo belangrijk onderwerp te behandelen als ditmaal: de zedelijke verheffing van den werkmansstand.

Reeds jaren zijn onze krachten gericht op het bijeenbrengen van groote scharen volk in onze syndikaten. Deze werking is door den drang der omstandigheden rap, heel rap moeten voortgaan. En zoo hebben we den tijd niet gevonden, om onze werkers voor die groote taak van vakverenigingsmannen, te vormen. Zooveel zien in de vakvereniging nog maar juist een verzekeringskas tegen staking en andere tegenheden op het werk. Maar de vakvereniging als organisatie van den arbeid vatten velen nog niet; en minder nog zijn ze bereid, om als verstandige macht tegenover de patroonsmacht, samen met deze de nijverheid vooruit te helpen en de evenredige toekenning der winsten te bespreken. Vandaar, daar ze dit rechte begrip en die noodige bekwaamheid missen, hechten de meesten nog niet vast genoeg aan hunne vakvereniging.

Dus, in 't belang der vakverenigingen zelf, moest de Sociale Week er toe komen de verstandelijke, zedelijke opbeuring der werklieden te bespreken.

* * *

Ook in 't belang van andere zaken. Zij die het volk beminnen kunnen niets anders wenschen, dan het zóó groot en schoon mogelijk te zien naar lichaam en ziel. De groote macht die de werklieden op Staatsgebied is toegekend, eischt ook stevige opleiding, opdat ze met kennis van zaken over de openbare besturen kunnen oordeelen, en zich met ordevolle kracht er 'doen in vertegenwoordigen. Daarom dan, werd dit jaar het groote onderwerp der zedelijke verheffing van den werkliedenstand aan de dagorde gesteld en met een heilige plechtigheid aangepakt.

* * *

Eerst werd de groote kwaal bestudeerd, die den werkliedenstand, zooals ten andere in mindere of meerdere mate ook de andere standen, nederdrukt, te weten: de drankplaag.

Dr Franssen uit Leuven, lei met meesterhand de oorzaken bloot dezer droevige kwaal. Advokaat De Groeve somde de maatregelen op, die er van wetswege reeds tegen genomen zijn, en de maatregelen die men er in de eerste toekomst wilde zien nemen. Eindelijk Dr Ariëns, wees er op hoe vooral de persoonlijke werking der drankplaag moet bestrijden: hoe we overal onthouders- en onthoudstersbonden moeten inrichten, om de verwoesting van den alcohol aan te klagen, de drinkgewoonten te breken, en al de werken in te richten, die het drinkersideaal door een ander van matigheid en hooger leven zullen vervangen.

* * *

Nu was aangewezen, hoe het groote beletsel der ontwikkeling moest geweerd worden, werd de manier om deze ontwikkeling zelf te bevorderen, bestudeerd.

Nevens de vakvereniging die de werklieden groepeerde volgens het vak dat ze uitoefenen, moet er een vereeniging, een bond tot stand komen, die al de werklieden van een bepaald midden moet omvatten, en stelselmatig werken aan de ontwikkeling, de verstandelijke en zedelijke vorming der werklieden.

Deze bond van werklieden wordt geheeten in nieuwere taal: werkliedenbond, in oudere taal (vertaald uit het fransch) werkmanskring.

In vele plaatsen bestaan er thans reeds zoogenaamde onechte werkmanskringen, die de werklieden ringen. Zulke begeeren we niet.

Maar wel: echte bonden van werklieden, door de werklieden, zoo vroeg mogelijk, geheel zelf

bestuurd (met hulp wel van een of meer raadgevers) en gericht op algemeene ontwikkeling, bijzonder op politieke scholing en mettertijd ook op politieke werking en vertegenwoordiging der werklieden.

* * *

Den derden dag, werd gewezen op den toestand van zeer droevig gestelde werklieden: namelijk op de werklieden-buitenlieden reeds in de grootstad gevestigd; dan op de werklieden die nog over en weer met de werkmansstreinen naar de grootstad en naar het Walenland gaan werken.

* * *

Een heel breed onderwerp dus. Dit jaar werd het nog maar in breede trekken behandeld.

We wenschen dat het het volgend jaar her-nomen worde, en eens geheel praktisch worde behandeld. 't Is meer dan noodig!

* * *

DINSDAG, 2 SEPTEMBER, 's avonds.

Overmatig toegejuicht doet E. H. Dr Hugo Verriest zijne intrede. Met stijgende geestdrift worden een voor een de Vlaamsche liederen aangeheven. Na een inleidingswoord, best gepast lijk van Pater Rutten alleen kan verwacht worden, komt M. Mompae, een werkmans uit Boom, aan het woord.

Wat die man, daar in zijn kalme welsprekendheid, wist te uiten, dat heeft het gansche toehoorte, — dat beduidt de zeven honderd deelnemers en de driedubbele rangen vreemdelingen en lidgangers der vacantieleergangen op de galeriën, groote oogen doen opzetten, en met verwondering en spannende aandacht volgen. Er mochten heel wat hoogergeschoolden een les gaan nemen daaraan. Dit is wel een sprekend bewijs geweest van wat de cultuur bij onze werklieden van hen maken kan; wie na zulk een rede, die overigens even rijk aan taal als aan gedachten was, nog de ontwikkelingsvruchten loochent onder ons volk, die loochent eenvoudig het zonlicht.

En de leden der Sociale Week mogen Pater Rutten dankbaar zijn om het voorbeeld, dat hij hun daardoor geschonken heeft.

Eindelijk, begroet door ooverdoovende toejuichingen, beklimt Hugo Verriest het verhoog, even typisch, even « Verriest » als altijd, gebaarspel van oogen, lippen en vingers, taal en beweging dat is Verriest gebleven, Verriest en niemand anders, lijk of we hem reeds jaren en jaren kennen. Men mag Verriest vijf, tien, honderd malen gehoord hebben, het blijft immer een genot hem weer te hooren en de indrukken die men bewaart van vroegere spreekbeurten verjongen als men weer zijn levenwekkend woord te hooren krijgt, zijn taal hoort zingen en zijn vingers spelen in zijn grijzen kop en over zijn scherpen kin.

Weer was het over Vlaanderen, maar nieuw bovendien ditmaal, splinternieuw. Hij vertelde van de oude tijden toen hij opkwam, en hij was er preusch over, volop preusch; en over zijn auditorium, en over zijn werk, want hij had sociaal werk gedaan, zei hij, want hij had Vlaanderen omhoog geholpen, het opgevoerd naar de schoonheid en de zelfstandigheid en een volk maken, zou dat niet een sociaal werk wezen ? En weer riep hij de figuur op van zijn onsterfelijken Berten Rodenbach. Een volk als het Vlaamsche verdiende zijn ontwaken: een volk heeft recht op leven omdat het als volk juist bestaat, en een taal omdat ze God als taal gegeven heeft. Ons volk dan niet ? Want het is er een schoone taal, zij die men spreekt in Vlaanderen, dat wist hij te zeggen.

DE NIEUWSJES

van « KIJKUIT »

BELGIE

Vijf koppels vierden te Carnières, Maandag, hunne gouden bruilof.

— Een jongeling wonende te Bressoux, zot geworden zijnde, heeft 's nachts zijne bedderij in brand gestoken.

— De soldaat Dewerd, zich in staat van dronkenschap bevindende, heeft Zondag nacht in de kazern van Hasselt 250 ruiten verbrijzeld.

Zekeren Torfs van Tongerlo, zat terugkeerende van Oosterloo-kermis, legde zich Zondag avond te Westerloo te slapen op de riggels van den tram. Hij werd het hoofd en de beenen afgedren. Dat komt er van dronken te zijn.

— Een auto heeft bij de statie van Conty een kind omgedren; 't kind zal moeijelijk herstellen.

— De politie heeft, Maandag nacht, te Brussel 14 personen van de goe soorte, waaronder 2 Parijzer dievegen, aangehouden.

— Toekomstige jaar, in Mei, zijn er kiezingen voor de Kamers in de provincien Oost-Vlaanderen, Limburg, Luik en Henegouw. 43 katholieken en 45 tegenkanters zijn aan herkiezing onderworpen.

— Verleden Zondag werd, te Deurle, met grooten luister het jubelfeest van den baron della Faille d'Huyse, als 25 jaar burgemeester gevierd.

— Het dochterken der echtgenooten Wagemand, Papestraat, te Aalst, is verdrinken in eene kuip zeepzop; het was 1 jaar oud.

— Maandag avond vond men te Erpe, langs den steenweg, het lijk van Romaan Lemaître, slachtoffer van een automobil.

— Het driejarig zoontje van boer Demuynck te Okegem, spelende met stekjes, stak zijne kleederen in brande, met het noodlotig gevolg dat voor zijn leven gevreesd wordt.

— Boer Cyriel Jacques van Gembes, Luxemburg, werd dood geslagen van den donder.

— De nacht van Zondag tot Maandag, werden negen werkmanshuizen te Fayt-bij-Manage de proof der vlammen.

— Kapitein Demoor is, te Gent, bezweken aan de wonde aan het hoofd, die hij gekregen had al van zijn peerd vallen.

— Een kind van 4 jaar werd, te Vilvoorde, overreden door den tram.

— Drie Duitsche dieven, te Urryck aangehouden, werden in bezit van geladen revolvers en inbreuktuig gevonden. Zij kwamen van Reeth, waar zij 2 lusthoven bestolen hadden.

— Simonne Drouilles, oud 2 jaar en half, wier ouders wonende te Ath, de onvoorzichtigheid bedreven hadden ze alleen te laten, is Zondag achternoen verdrinken in eene kuip regenwater.

— Gustaf Christiaens, werkmans te Zele, een telegraafstaak herstellende te Melle, viel van 15 meters hoog en was op den slag dood.

— Te Martelange stak het hemelsvuur eene herberg in brande en te Vorrseelaar in de Kempens, op den Konijnenberg, werd een meisje van 8 jaar in bezwijming geslagen van den bliksem.

— Felicien Michon, oud 80 jaar, daglooner, weduwaer met kinders, trouwt te Hautmont met Josephine Lefebvre, oud 79 jaar, weduwe met verscheidene kinders.

— De echtgenooten Tabbeckx-Hufkens, wonende te Gheel, zijn verrijkt met eenen zevenden zoon; hunne geboorte, de echtgenooten Wouters-Peeters, hebben hetzelfde geluk.

Koning Albert, aanveerde het peterschap.

— Hubert Lhomme, werkende in de fabriek van scheikundige meststoffen, te Engio, viel in eenen bak ziedend vocht. Zijn toestand is wanhopig.

— Een Rabbinj gehecht aan de synagoge van Brussel, heeft zich vergiftigd, terwijl zijne vrouw op reis was.

— Julien Verhaeghe, oud 20 jaar, koetsier te Oostende, werd Woensdag, terwijl hij zijn peerd baadde in zee, nedergerukt door eene baar en is verdrinken.

— Victor Bartholomé, woonachtig te Fontaine-l'Évêque, viel over 5 jaar van eene stelling en had sedert dien eene wonde in het platte van den rechter voet, die niet wilde genezen en grootelijks mishandde in het gaan.

Die woonde is wonderbaar genezen te Lourdes, Zaterdag laatst.

— De gemeenteraad van Schaerbeek, legt eene taks op de automatieke pianos, gebezigd in herbergen en gasthoven, socialist Bertrand is scheep van finansies aldaar.

— De landbouwer Jacques Sibille werd, te Bonde bij Marche, Luxemburg, doodgebliskemd in de nabijheid van eenen hooischep.

— De E. H. Vandamme, onderpastoor op St-Brice te Doornijk, is te Biaritz overleden aan de gevolgen van eenen val op een reisje in de Pyrenëen. Hij was geboortig van Ypér en 28 jaar oud.

— De twaalfjarige Camiel Eereboudt van Breedene is te Oostende, terwijl hij krabben vischte, in de jachtkom gevallen en verdrinken.

DUITSCHLAND

Te Brieg zijn Donderdag de luitenant-vliegers Eckenbrecher en Prins, van eene hoogte van honderd meters gevallen en op den slag dood gebleven.

— Donderdag, te Sigmaringen werd het huwelijk ingezegend van Manoël II, gewezen koning van Portugal, met prinses Augusta-Victoria van Hohenzollern-Sigmaringen.

ENGELAND

Tengevolge van nieuwe vechtpartijen welke Dinsdagavond te Dublin plaats hadden, is het getal gekwetsten met 101 aange-groeid, zoo dat er nu in 't geheel 600 gekwetsten zijn. Dit cijfer bewijst hoe verwoed de strijd met de politie geweest is.

— Woensdagnacht is te Manchester het stapelhuis van den toldienst afgebrand. Het uitgestrekt gebouw bevatte eene reusachtige hoeveelheid olie, vet en andere licht ontvlambare stoffen. Men schat de schade op 6 miljoen frank.

ITALIE

Op ongeveer vier kilometers voorbij den Kleinen St-Bernard is, Dinsdag, een amerikaansche automobiel van eene hoogte van 200 meters in een afgrond gevallen. De reizigers bleven, door een gelukkig toeval, liggen op eene rots, twintig meters beneden de baan, terwijl de auto in de duizelingwekkende diepte stortte. Twee dames werden zeer erg gekwetst.

TURKIJE.

Te Tchorm, in Klein-Azië, zijn niet min dan 400 winkels en magazijnen door een reusachtigen brand in asch gelegd.

CHINA

De bezetting van de stad Nankin is nu een voltrokken feit; de oproerlingen zijn in vollen aftocht. De stad is door de loyalisten letterlijk geplunderd, en generaal Chang Sun heeft slechts maatregelen genomen als 't reeds te laat was.

ONZE BONDEN.

ARDOYE

Werkliedenbond. — Studiekring. — Makkers, Vrijdag aanstaande zullen wij samen komen om 't gewoon uur.

Niemand afwezige.

Jonge Wacht. — Studiekring. — Vrienden, wij zullen Dinsdag eene belangrijke bijeenkomst hebben. Allen op uwen post om 7 uren $\frac{3}{4}$.

ISEGHEM

Wijkmeesters: Van den avond is er geen vergadering, ze is uitgesteld tot toekomstigen Zaterdag.

Vacance: Er is vacance deze week voor Zang-gilde, Propagandaclub, bestuurvergaderingen, enz.

Toekomstige week gaan we er dan met meer iever dan ooit op los.

Zondag aanstaande, 14 September, **algemeene vergadering voor den Werkliedenbond** te 5 $\frac{1}{2}$. Er zal dezen keer niemand afwezige zijn.

ROUSSELAERE

Gilde van Ambachten. — Bravo onze mannen, bravo onze vrouwen! Ze hebben onze kermisvergadering volkomen doen lukken. Er was volk zonder einde in de mis die gelezen werd voor de levende en afgestorvene gildeleden. Voor de groote feestvergadering was de gildezaal gansch bezet, en er was nog plaats te kort. 't Verslag over de jaarlijksche werking der gilde werd aandachtig aanhoord, de gedecoreerden werden geluk gewenscht, en een 60 kermisgeschenken werden uitgelot onder de aanwezigen.

De leden mochten ook 't goede nieuws vernemen dat alles om ter best gaat in de samenwerkende bakkerij. In 't korte zal de toestand der bakkerij uiteengezet worden.

Een goede, heropbeurende dag voor onze vakverenigingen. 't Zit leven in ons volk: allen blijven de kristene vakvereniging getrouw.

Onze kermisvergadering geeft ons de zekerheid dat de wintervergaderingen der gilde wel zullen bijgewoond worden, en de overtuiging dat ons volk zijne belangen hoe langer hoe beter begrijpt. Opperbest!

Propagandaclub. — De vergadering van September is uitgesteld.

Bij den Jong Studentenbond van Roeselaere.

Vol blijheid en verkwikkende vreugde verliet ik Zondag avond de tooneelzaal van den Jongelingskring, en menigeens dacht ik bij mijn zelf, « Studentenvolk is toch een macht! »

« Jozef in Dothan », van Joost van den Vondel, alleen de gedachte zulk een stuk op te voeren zou menigeen doen afschrikken. Hier brachten onze jongens met een meesterlijke vaardigheid, die heerlijke tafereelen op de planken. Ik aarzel niet: telken jare brengt die vlaamsche knapenschap, de schoonste en beste opvoeringen op ons tooneel. Een ware kunstkoorst bezielde spelers en bestuurders. Ik val in geen overdrevene lofuitingen: dit wakker volksken vraagt het niet. Enkel dit hier; te recht studenten wordt uw werk groot geacht, en het goede dat uw tooneel telken jare teweegbrengt, in smaak en kunst-opvatting bij de Roeselaarsche bevolking, is niet uit te drukken. Grooter en oprechter lof kan u niet toegezegd.

Mag ik u echter een raad geven, want 'k wil waar zijn dwars door; uw opvoering ware nog beter geweest moest ge de te lange alleenspraken van Ruben bij voorbeeld, want gefmuikt hebben; Vondel's verzen zijn een aaneenschakeling van gedachten in louter beeldentaal gestoken, en dat lange volgen, 't is ja de moeite waard, maar bijna onuithoudbaar. — Mij dunkt: Jozef was te oud, en speelde al te verijnd. — Uw reien waren heerlijk, in de tweede echter had ik graag meer mannenstemmen gehoord.

Ik was blijde bij uwe opvoering de hoogste geestelijke en burgerlijke overheid, alsook het puik der katholieke burgerij, aan te treffen: 't is dat ze uw werk verstaan.

Doet dan voort, Katholieke Vlaamsche Knapenschap, maar vooral blijft later trouw aan uwe opvattingen — die de ware zijn — en zoo blijft ge ver af van onze boertige tooneelen van vroegere dagen.

Ik groet u heusch, Vlaamsche jeugd van Roeselaere, — en zal nog wederkeeren naar uwe kunstavonden!

ISEGHEM-KERMIS 1913

PROGRAMMA :

ZONDAG 7 SEPTEMBER

Om 4 $\frac{1}{2}$ uren namiddag, in het Park van het Kasteel **Muziekfeest** gegeven door de « Harmonie der Congregatie » en de Koorzangmaatschappij de « Mandelkoor ».

Spelwijzer :

1. *Rubens Marche en Strijdreet*, getrokken uit de werken van den grooten vlaamschen komponist P. BENOIT.
2. *Le Domino Noir*, openingstuk AUBER.
3. *La Chanson des Nids*, fantaisie BUOT.
4. *Voor taal en kunst* DIERCKX.
5. *Schippers terugkomst* »
6. *Naar het Woud* SCHELLEKENS.
7. *Orphéus' vreugd* MULLER.
8. *Pot-Pourri* s^r des motifs d'Opera de VERDI.
9. *Andante de la Symphonie* HAYDN.
10. *Une Nuit à Berlin*, fantaisie JH HARTMAN.

MAANDAG 8 SEPTEMBER

van 9 tot 2 uren voormiddag, in het Gildenhuis, **Tentoonstelling en Prijskamp voor Geiten, Koningen, Hoenders en Groensels**, gegeven door den Bond der Landenaars. — 400 fr. prijzen.

Wijk Achter de Kerk, in den voormiddag. Drogen Jan en Dweersstraten, Allerhande feestelijkheden. Om 3 uren namiddag, Kortrijk- en Meenenstraten, **Groote Velokoersen**, 200 frank prijzen. Om 6 uren Muziekfeest; 's avonds om 8 uren groote Cinemavertooning in opene lucht.

DINSDAG 9 SEPTEMBER

Om 10 uren voormiddag, in het Stadhuis, plechtige uitreiking der prijzen van **Orde en Netheid**. Om 2 uren namiddag, Schieting met den Handboog gegeven door de Prins. Gilde St-Sebastiaan. Om 2 $\frac{1}{2}$ uren, Prijsdeeling aan de leerlingen der Zondagscholen.

WOENSDAG 12 SEPTEMBER

Om 2 $\frac{1}{2}$ uren namiddag, in de Mandelmeersch, **Groote Peerdenkoersen**, 6000 franks prijzen. — 's Avonds, om 8 $\frac{1}{2}$ uren, op de Statie-plaats, schitterend vuurwerk.

STAD ISEGHEM

BERICHTEN. — Ten gelegenheid den gemeentefeesten zal het postbureau op Woensdag 10 September aanstaande om 12 uren gesloten worden.

— Gedurende de kermisweek zullen de bureelen van het stadhuis open zijn alle dagen van 9 tot 11 uren 's voormiddags

— De maatschappij van gewezen soldaten « De Ware Vaderlanders » en den « Bond der Landenaars » richten op kermisvrijdag eene reis in naar de **tentoonstelling van Gent** aan verminderten prijs, 't is te zeggen aan 1 fr. 70 per persoon.

Die begeert aan deze reis deel te nemen moet zijne aanvraag doen vóór Dinsdag avond aan J. Verhaeghe, Ketelstraat, of aan Hri D'Artois, Meenenstraat.

Katholieken Burgersbond. — Algemeene vergadering 1 September 1913.

Na hulde gebracht te hebben aan de duurzame nagedachtenis van M. Jos. van Naemen, bestuurlid en medestichter van den Burgersbond, werd overgegaan tot de bespreking der wet van 1 Mei 1913: over het krediet van den kleinhandel en neringdoeners, en de intresten wegens verachte betalingen.

Na kennis genomen te hebben van den uitleg door den heer Algemeene Bestuurder der Ambachten en Neringen van het Ministerie van Nijverheid en Arbeid, alsook der besluiten genomen in de vergadering van het Bestendig Comité van den Landsbond der Kleine Burgerij, zijn de leden t'akkoord gekomen op de volgende besluiten:

De leden onzer vereeniging aan te zetten maandelijks de rekening der leveringen tijdens de maand gedaan, te overhandigen aan de belanghebbende, tevens het beloop op deze rekening aangevend van de voorgaande rekeningen, welke nog niet betaald zijn.

Het gedacht vooruitgezet door den Landsbond der Kleine Burgerij, den tekst van kap. II der wet op een afzonderlijk etiket aan de facturen te hechten, wordt algemeen bijgetreden. Deze tekst luidt zoo: « B brengen intrest op na 't eindigen der 3^e maand beginnende te tellen van den dag der afgifte der rekening, al de verschuldigde sommen te betalen door bijzonderen, niet handelaars aan handelaars of stielmannen voor geleverde waren of volbracht werk ».

De volgende opmerking werd nog gedaan om te onderwerpen aan de raadgevingen van den heer Bestuurder: « Wanneer moet, in eene onderneming, de voorloopige overname gedaan worden? — Indien de voorloopige overname op tijd niet gedaan is, hoe en tegenover wie kan de aanemer zijn recht eischen? »

Het voorstel van kermisvrijdag aan verminderde prijs en met een zeker getal kosteloze ingangskaarten naar de tentoonstelling van Gent te reizen, wordt met gretigheid aanveerd. Er wordt nog voor de lden eenpariglijk verzet aangeeteekend tegen de beslissing van den gemeenteraad aangaande de nieuwe taksen op den dans, en er wordt gevraagd dat die lasten, in plaats van te verminderen, integendeel zouden vermeerderen.

Het voorstel door een lid gedaan van eene vakvereniging te stichten voor winkeliers, wordt met eenparigheid goedgekeurd.

N. B. Etiketten op kleef-papier met den tekst van kap. II der wet op het krediet der kleine buregrij, zijn te verkrijgen ter bureele van het « Isegheemsche Volk ».

Vergadering van den Christen Vrouwenbond. — 't Was Zondag laatst een pracht-vergadering in 't Gildhuis. Veel volk en twee voordrachten die eens voor goed het nut aantoonden van onze huishoudschool. Jufvrouw Verstele sprak eerst over nut en noodzakelijkheid dier scholen. Daarna handelde Jufvrouw Verwee over de praktische inrichting dier school. Voor 't laatst werd een bezoek gebracht aan de klassen. Wie daar binnen ging, 't werk der leerlingen zag en de heele inrichting, die moest zeggen: als er een nieuwe leergang begint, dan stuur ik daar mijn kinderen heen.

Een zaag. — 't Is een zaag ja, maar wij kunnen 't niet helpen dat de tanden altijd dieper en dieper in 't vel van « Boos Isegheem » duwen. Onze confrater beweert wel dat we fraai worden, maar daarmee trekt hij zijn oneerlijkheid niet in. Ge hebt dingen geschreven over ons blad, die valsch zijn kameraad. Trek dat in... onthoud wel die conditie.

Kermisvieren. — Toekomstige week geven we een artikel van een « Christen Huisvader » over de plicht van de gemeente.

Treffelijke herbergiers. — Er zijn er gelukkig nog. Gaat in die herbergen gedurende de kermisdagen, in die herbergen waar treffelijk gezelschap en treffelijke klap wordt gesproken. En de andere...boycotteert ze; gaat er voorbij. Deden alle treffelijke lieden dat, 't getal van de andere herbergen zou verminderen, en de zedelijkheid zou stijgen. Elk doe zijn plicht.

Ziet ge wel dat we gelijk hadden? — We hebben volksbedriegers geheeten die mannen die de taks op het dansen verleegden.

Verleden week hebben die vier gemeenteraadsleden geantwoord. We zijn blijde dat ze geantwoord hebben, waarlijk blijde, want nooit hebben we dergelijk iets ontmoet. We moeten daarvoor te Isegheem zijn.

Weet ge wat die heeren antwoorden? Zoo de taks op het dansen verlaagd is, dan is het de schuld van de meerderheid. Was de meerderheid op het Stadhuis geweest, ze ging ons

voorstel verwerpen. Is dat niet slim?

Bekennen die heeren daarmee dat ze weten dat ze een dommigheid begingen? Als jongens een dommigheid doen, en betrapt worden zeggen ze ook altijd: 't Is mijn schuld niet, 't is de andere die 't gedaan heeft. Is dat niet fel geantwoord?

Redens geven waarom ze de taks vermindere dat doen ze niet. Ze spreken van rechtveerdigheid. Maar dan konden ze evengoed 2 frank vragen per vierkante meter als 25 centiem.

Ze hebben dus die taks verminderd **zonder reden**. Ze gevoelen zoo wel dat ze in faute zijn dat ze de schuld op de anderen schuiven. Dat wil zeggen: als ge wilt dat er geen dwaasheden gebeuren, moeten er anderen genoeg zijn in de wet om dat te beletten. Is dat nu niet schoon?

Ten anderen bewijzen ze nu eens te meer dat ze **volksbedriegers** zijn. In hun artike! schudden ze alle verantwoordelijkheid af. Wie rechtuit zijn meening verdedigt, is niet bang voor verantwoordelijkheid.

Toekomstige week keeren we daar op weer.

Heer Uitgever,

In de « Gazette van Isegheem » van Zondag laatst komt mijn naam twee keeren te pas, daar waar gesproken wordt over de gravier n° 40. Onder andere vind ik daar 't volgende: « M. Bral, schepene van openbare werken zegt dat ik hem verklaard heb « Ik wist niet dat er daarvoor iets te betalen was, in dit geval heb ik hem liever niet. »

Ik houd er aan te verklaren dat dit alleszins door mij niet gezegd werd. Ieder landbouwer in Isegheem, ik zoowel als een ander, weet dat er te betalen valt voor een gravier. Maar ik heb gevraagd aan Mijnheer Bral **wat, hoeveel** er te betalen was, en daarop heb ik geen antwoord gekregen. Dit gebeurde wanneer M. Bral te mijnen huize daarover kwam spreken. Iedereen immers weet dat men nu op het Stadhuis altijd maar spreekt van straten en zoo voort te trekken zonder de aangelanden meer te belasten. En wat meer is, ik loochen daarom volstrekt het nu niet van dien gravier; voor anderen zoowel als voor mij.

Met dit briefken wil ik alleen de waarheid laten kennen over die zaak, ander bedoelingen heb ik niet.

Gelief, Heer uitgever, dit briefken over te nemen en aanveerd daarom mijn besten dank.

Ch.-L. Sagaert,

landbouwer.

Verbond der Christene Vakverenigingen.

— Gezien het groot getal inschrijvingen voor de reis naar Gent — heden reeds meer dan 330 — wordt bekend gemaakt dat deze die nog begeeren mede te gaan hunne inschrijving moeten doen vóór Maandag middag.

Er wordt bekend gemaakt dat op aanvraag er voor den Donderdag ook kaarten te bekomen zijn, dit tot Woensdag middag.

Voor de kaarten van de Tentoonstelling zijn er 185 ingeschreven en maar 165 kaarten, dus zal ieder 10 centiem te betalen hebben.

— **VROUWEN DIE FLAUW ZIJT** geloofd tocht dat **THOBROMA** u kan genezen en beproeft ééne enkele flesch.

Depot te Isegheem bij de HH. Rodenbach en Verhamme.

Schipvaart van Isegheem.

BINNENGEVAREN.

Marie, met rijnzaad en Agir de Gand, met steenen beide voor Joseph Seynaeve.—Jeannette, met hout voor Jules Deboschere en Ch. D'Haenen. — Léon-Marie, met cement en Le Choisy, met kolen beide voor François Decaigny, Emelghem. — De Drie Gebroeders en Marie-Hélène, met bloem voor C. Vandemoortele en H. Pattyn. — Constant, met kolen voor Cyriel Berlamont Emelghem. — Alice en Elk zijn Gedacht, met kolen voor de weduwe Conrad Verstraete. — Maximiliana, met lijnzaad voor Albert Dassonville van Lendelede. — Juliette, met kolen en Le Globe, met cement beide voor de weduwe Alldor Vandewalle. — Expérience en Memoria, beide met boomen voor verscheidene.

In den omtrek.

BELLEHEM. — Woensdag namiddag, rond 3 uren, kwam de dienstknecht van den landbouwer Swamin, van Sint-Denijs, alhier per velo de helling afgedren, genaamd de Watervalle. Aan de herberg « 't Kruiske » reed hij in de gracht met het ongelukkig gevolg dat hij zijn rechterbeen brak en verscheidene kneuzingen bekam aan het hoofd.

GULLEGHEM. — Ruzie is alhier ontstaan in eene herberg, tijdens dewelke de genaamde Sou-bry Edmond, 40 jaar, vlaswerker, het linker been afgestampt werd. De dader is gekend.

INGELMUNSTER. — Woensdag namiddag, rond 2 $\frac{1}{2}$ uren, is een brand uitgeborsten in de woning van Aug. Cottenie. Meubels, aardappels, kolen, al het huisgerief en kleederen zijn in den brand gebleven.

Niets was verzerkd. Het huis is ten gronde afgebrand.

— Ongekende schurken, hebben Dinsdag nacht al de ruiten verbrijzeld in de woning der echtgenooten Coeman, op het gehucht Naaipander, die zich tijdelijk te Poperinghe bevinden om er hop te plukken.

ISEGHEM. — Woensdag namiddag, rond 3 uren, is brand ontstaan in de woning van Vandoorne-Remmery Jules, wagenmaker en herbergier, wonende wijk Boschmolens.

Het vuur nam eene snelle uitbreiding daar de bergplaats voorzien van eene groote hoeveelheid hout. De bergplaats met gansch den

(Zie vervolg bladz. 6.)

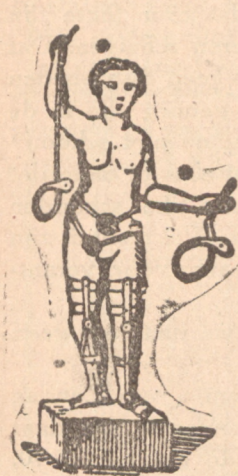
BREUKEN

GENEZING ZONDER OPERATIE

Huis gesticht in 1840.

De alom vermaarde
FAMILIE VERDONCK,

Bandagisten-Orthopedisten, 4 maal gebreveteerd voor breukbanden zonder staal en zonder elastiek. Nrs der brevets: 75746; 117532; 207124; 161918. Leveranciers van den Staat, Burger- en Krijgshospitaal van Oostende, van VERSCHIEDENE ORTHOPEDISCHE KLINIEKEN VAN HET LAND en van het MINISTERIE VAN OORLOG en HONDERDE WELDADIGHEIDSBURELEN.

Brueklidders weest op uwe hoede! Laat u niet misleiden door al die verlokende aankondigingen die wij dagelijks in alle gazettes aantreffen van personen, die zich als specialisten, breukmeesters of breukbandmakers willen doen doorgaan, en die van 't vak weinig of niet kennen en slechts bandenverkoopers en zelfs nooit een brevet bekomen hebben. Zicht u van rondreizende personen, die u banden willen verkoopen die op voorhand gemaakt zijn. Laat u nooit zoo behandelen, want geen een geneesheer zal die be-

handeling goedkeuren.

Brueklidders, wij drukken genezing zonder operatie omdat wij het werkelijk kunnen, kinderen en jongelingen worden gewaarborgd genezen, wij geven vijf duizend franken aan gelijk wie het tegenovergestelde kan bewijzen.

Bejaarde lieden door zak, navel of uitblijvende breuken aangedaan alsook degenen die twee of driemaal eene mislukte operatie onderstaan hebben of die door kwakzalvers met alle soorten van oude stelsels mismeesterd zijn geweest, mogen zich altijd komen aanbieden, oogenblikkelijke hulp is hun verzekerd.

MISGROEINGEN.—Zelfde huis gelast zich bijzonder met 't rechtmaken van alle misvormde ledematen zooals: misgroeiingen der ruggraat, armen-beenen en voeten.—Bijzondere toestellen om den hoogen rug te doen verdwijnen en deslechte houding bij kinderen. Onzichtbare Corsets om de misgroeiing der ruggraat te genezen noodig in dit geval. Kousen voor geborsten aders.

Alles gewaarborgd, kosteloze raadpleging, betaling na tevredenheid.

M. François Verdonck Kerkstraat, Ansegem, bij Kortrijk, is sprekelijk den maandag van 9 tot 4 ure 's namiddags, in het hotel « De gouden Appel », Rijselwijk, Kortrijk.

Alle andere dagen ten zinnen huize 's voormiddags.

Op verzoek begeven de Heeren Verdonck zich ten huize van eenieder.

M. Honoré Verdonck-Minne, Oostende, is sprekelijk alle Zaterdagen te Brugge in het Hotel De Gouden Hoorn, Simonstevenplaats, van 9 tot 2 uren en alle Maandagen van 12 tot 5 uren voor de misgroeiingen ook in de Gouden Appel, Rijselstraat, Kortrijk.

Tentoonstelling Gent 1913
Belgische sectie, Klasse 16.

KINKHOEST.

Moeders! Vraagt eens aan M. DESCAMPS-TERRIÈRE, waarmee hij de kinderen van den Kinkhoest genezen heeft? Hij zal u antwoorden met de kinkhoest-remedie Halewyck, Apotheker, Groenselmarkt, 6, Oostende. Om u te overtuigen dat het Kinkhoest-remedie iedere week een getuigschrift inlanchen, en wij zijn zeker dat er in Kortrijk niets meer anders zal gebruikt worden tegen Kinkhoest. Valing of Bronchiet der Kinderen.

Mijnheer Halewyck, Apotheker, Oostende.

Gelief ons te zenden eene flesch siroop tegen den kinkhoest; ons kind is met de eerste flesch geheel verbeterd en wij hopen dat het met deze flesch zal gedaan zijn.

Zend terzelfder tijde geheel de kinkhoestremedie voor een ander huis in onze gebuurte.

Aanvaard, Mijnheer, onzen innigen dank.

Getekend: Mme VIENNE-GRYFFON,

Café de la Gendarmerie, Bizet-Ploegsteert.

De wereldberoemde Kinkhoest-remedie Halewyck, kan men bekomen te Kortrijk bij de Apothekers DESCAMPS-TERRIÈRE, Steenpoort, 8; HULPLAU, Leiestraat, 11, Groot Markt en MATTELAER, Voorstraat; MOESCROEN, MAES; Waereghem, Renson, en in alle goede Apotheken. Prijs der volledige remedie: fr. 3.50; Siroop alleen: 2 frank; men moet in het begin, om de geneezing te bekomen, de volledige remedie vragen.

Groot Hoedenmagazijn

GESTICHT IN 1880

AU TROIS FRANÇOIS

RAEPSAET-VANDAELE

VANDAELE-CAPPOEN, Opvolger

17, Leiestraat, KORTRIJK.

Fijne en gewone Hoedenhandel voor heeren.

Overgrote keus engelsche Klakken, altijd de allerlaatste nieuwigheid.

Onovertreffelijke groote keus Kinderhoeden, voor allen ouderdom.

Moden en Toebehoorten.

Rouwarkelen

Eerste en plichtige Communie.

Wasschen en garnieren van alle stroofe Hoeden.

De fijne Dames Hoeden, van het huis voortkomende, worden ter verandering aanvaard aan uiterst matige prijzen. Er wordt maar één model van elken hoed geleverd, teuzig op aanvraag.

VASTE PRIJZEN.

LANDBOUWERS!

VOOR:

Mais — Inkarnaatklaver — Spurrice — Mostaard — Saradelle — Nagras — Allerhande voedermengsels — Rapen — Koolrapen — Wortelen,

BEPROEFT HET

ZWAVELZUUR AMMONIAK

Krachtige, rijke, spaarzame stikstofmest

Gij zult verwonderd zijn over den uitslag.

Geeft ook, einde Juli, AMMONIAKSUPERFOSFAAT aan uwe vruchtboomen. Zoo zult gij voor toekomstend jaar eenen rijken bloei voorbereiden.

Die meststoffen zijn te verkoopen bij al de mesthandelaars en in al de Landbouwsyndikaten.

KOSTELOOZE INLICHTINGEN IN HET

COMPTOIR BELGE DU SULFATE D'AMMONIAQUE

(Naamloos Vennootschap)

8, Berckmansstraat, BRUSSEL

TANDPIJNEN

De hevigste Tandpijnen worden dadelijk genezen en voor altijd door den DENTOGÈNE. Door het gebruik van den DENTOGÈNE, vermijdt men het trekken der tanden, de abscessen, de zwellingen. Gij die aan tandpijnen lijdt, laat u niet bedriegen door namaakfels, eischt den waren

DENTOGÈNE.

Prijs: fr. 1-25, bij alle apothekers en bij de depositarissen: Kortrijk: Hulplau, 36, Leiestraat; Rousselare: Boutens, 7, Zuidstraat; Isegem: Verhamme; Avelghem: Vancamelbeke; Lichtervelde: Vandepuette; Meenen: Filips; Meulebeke: Versavel; Moescroen: Fonder; Thourout: Vanisacker; Waereghem: Robberecht; Staden: Mullié.

Al die ziekten veroorzaakt door eene storing in de darmen, worden op weinig tijd genezen (zonder dure remedie door de

Revalenta DU BARRY

Zij geneest sedert 67 jaar de gewone weerspanningste opstoppingen slechte spijsvertering, maagontsteking, maagaandoening, buikloop, darm. ontsteking, braken, opruiningen, stoelgang, buikkrampen, asthmainfluenza, griep, bronchitis, oprand, uitputting, bloedarmoede en bleek, zucht en alle verstoringen der nieren, der ingewanden en van den lever.

Voor de herstellenden is het 't voedsel bij uitnemendheid, de omnis, bare spijs om de krachten, uitgeput door den ouderdom, den arbeid en de overvloed, te herstellen. Het is ook het beste voedsel om kinderen op te brengen, die het met smaak nemen, wanneer alle ander voedsel hen doet walgen.

Een maaltijd kost slechts 30 à 40 centiemen en vervangt voordeellijk het vleesch in de voeding, door de krachten die zij bezit.

Dr Routh, hoofdgeneesheer van het Hôpital Samaritain der vrouwen en kinderen, te Londen, schrijft dat de Revalenta een uitstekend voedmiddel is om den voorspoed der kinderen en der zieken van allen ouderdom te verzekeren.

Dokter Wurzer bestatigt: « Zij is van groot nut, bijzonderlijk voor de bloedarmoede, de suikerziekte, de gewone verstoppen, alsook voor de nier- en blaasandoeningen; » en Dokter Stein, van de Universiteit van Moscov, bevestigt die Revalenta gebruikt te hebben met onveranderlijk succes voor de verstoppen, alsook voor den aanhoudenden afgang, waar (zegt hij) zij de werking der darmen regelt.

Briefuitreksel van den Professor DÉDÉ, scheikundige te Parijs.

« ...Wat mij het meest verwonderd is hare krachtadige werking op de verteringsorganen, dat zij wel voedt en eetlust verwekt en bijzonderlijk het bloed verjongt en zuivert. Door hare voedende bestanddeelen blijven alle andere produkten ver ten achter. »

In doozen van 2 fr. 50, 4 fr. 50, 7 fr. 75, 17 fr. 50.

Kortrijk: Hulplau, apotheker, Leiestraat 36. De Neus, apotheker, Groot Markt, opvolger van Bossaert.

Isegem: Rodenbach, apotheker.

Meenen: Van Ost, apotheker, Groot Markt, Sioen, apotheker.

Moscoen: F. Verreux, M. de Philemont. Zonder.

Rousselare: F. Ameye, apoth. Dubuisson, apotheker, Grymonprez, apoth., A. Lybeer, apoth., Statiplaats, 2.

TANDEN

M. en Mme Maurice Meler, chirurgijnstandmeesters-specialisten, 2, hoek der Moskroenstraat, huis met koetspoort (bij het gevang), Kortrijk, zijn alle dagen te raadplegen van 9 uren tot 's middags en van 2 tot 5 uren, uitgenomen op Zon- en feestdagen, voor alle ziekten van den mond en der tanden. — Kunststanden van af 5 fr. Volledige gebijten van af 100 fr. en daarboven, gewaarborgd voor het leven.

Dank aan eene bijzondere geneeskundige manier geschiedt het trekken der tanden zonder de geringste pijn.

“PRANA” SPARKLETS

Avis Important!

SIPHON D'UN LITRE

à 12½ centimes!

A partir de ce jour, les boîtes de 12 Capsules “C” vides pourront être échangées contre des boîtes de 12 Capsules “C” pleines, moyennant le prix de

fs. 1.50 par boîte.

L'Eau de Seltz, ainsi fraîchement préparée, chez vous et dans votre propre Siphon, vous restendra à 12½ cent.

Chacun aura intérêt à se procurer les “PRANA” SPARKLETS, au moyen desquels on peut obtenir instantanément de si exquis boissons gazeuses.

Demandez des renseignements et livres de recettes.

Aerators Ltd.,

4, Rue de la Poste, 4, Bruxelles.

Tel. B. 1657.

aux seuls dépositaires:

Justin Houmout & Srs,

4, rue de la Lys, COURTRAI.

Drukkerij J. VERMAUT

Langesteenstraat, 28, Kortrijk

VOORDEELIGSTE PRIJZEN.
VERZORGD WERK.

Alle werken in BOEK- en STEENDRUK worden spoedig uitgevoerd.

Facturen, Brieven, Circularen, Adres- en Visietkaarten, Enveloppen, Registers, Classeurs, Kopijboeken, Plakbrieven met en zonder plans, Geboorte-, Trouw- en Doodbrieven, Gedachtenissen met en zonder portret, Spijskaarten, Diplomas, Etiquetten, Bureldoozen, Reclame- Hangkaarten, Kunstplakkaten.

VRAAGT PRIJZEN & MODELLEN.

GROOT MAGAZIJN VAN BUREELGERIEF.

KERKEBOEKEN. — Schoone keus binnen in 't magazijn.

Suikerbakkerij « Ter Statie » — Pâtisserie de la Gare.

HUIS AM. VANNESTE - BREL

KORTRIJK. Tel. 298,

Ijzerenwegstraat, (rechtover 't Weerhuizeke).

Ijsgerechten, Glace et Sorbets.

Bijzondere Rijgebakken, Gâteaux Glacés.

Waarvan eenige. Oom Tom, Rots Bayard, Dijonaise Glacée, en tal andere.

Oude Specialiteit van de Suikerbakkerij Ter Statie, gesticht in 1861.

Vanille en Koffie Glace.

Gebakken voor Doop en Bruiloft, Familie- en Jubelmaaltijden.

Praalgebakken en fijne Nakost, (Petits Fours).

Verrassingen om de tafel te sieren.

Chocolade van 't merk Patrons Pâtisseries en alle beste inlandsche en vreemde merken.

Gekend Huis om zijn Amandelbrood en Kortrijksche Biscotten.

IEDEREEN DRINKT

het vermaard

FLESSCHEBIER

van de Brouwerij

DE WISSE,

't Hooghe.

KORTRIJK.

0.15 c^t. de flesch

t'huis geleverd.

KUNST EN LEVEN.

Driedaagsche Vl. Muziekplechtigheid te Gent, ter gelegenheid van de Vlaamsche Wetenschappelijke Congressen.

Vrijdag, 19 September, om 8 uren 's avonds, (Kleine Feestzaal) : Uitvoering van liederen van hedendaagsche Vlaamsche toondichters, met voordracht van Dr Maurits Sabbe, over « De Vlaamsche Muziek ».

Zaterdag, 20 September, om 8 uren 's avonds, (Feestpaleis) : Overzicht van het Werk van levende Vlaamsche Meesters, met de welwillende medewerking van beroemde zangeressen en zangers.

Orkest van den Dierentuin van Antwerpen en orkest van Gent (125 uitvoerders); Koren van « Den Vlaamschen Nacht », (800 uitvoerders).

Zondag, 21 September, om 5 uren 's avonds, (Feestpaleis) : Tweede uitvoering van « De Schelde », woorden van Emmanuel Hiel, muziek van Peter Benoit, onder leiding van den heer Emiel Mathieu. — Orkest van den Dierentuin van Antwerpen en orkest van Gent (125 uitvoerders). — Koren : 1500 uitvoerders.

Voordragers: Mevr. Helena Feltesse, sopraan; de heeren Leo Vander Haeghen en Jozef Verniers, tenors; Willem Wayenberghe en Emiel Van Bosch, barytons; Arthur Steurbaut en Jan Collignon, baszangers.

Dit feest vangt aan met het openingstuk van « Den Jongen Roland », van Emiel Mathieu.

Prijzen der plaatsen voor de Muziekfeesten in het Feestpaleis : 2000 voorbehouden plaatsen, 5 fr.; 4000 eerste plaatsen, 2 fr.; 8000 tweede plaatsen, 1 fr.; 3000 derde plaatsen, 50 centiem; 8000 staanplaatsen, 25 centiem.

Familiekaarten (voorbehouden plaatsen), voor de drie avonden, geldig voor ten hoogste vier personen van hetzelfde gezin, zijn verkrijgbaar tegen 20 frank, enkel Spiegelstraat, n° 20, en Steurstraat, 7.

Verhuurburelen worden geopend in alle belangrijke gemeenten van Vlaanderen voor alle genummerde zitplaatsen van af 7 September. Op 17 September sluiten alle verhuurburelen buiten Gent.

Kaarten kunnen besteld worden per brief, met bijvoeging van postbon en 10 centiem verzendingskosten, bij de inrichters, de heeren H. Meert, 20, Spiegelstraat, Gent, en A. Sevens, 7, Steurstraat, Gent.

Een gulhartig Jongelingsfeest te Rousselare.

Men schrijft ons :

Een daverend handgeklap, en blijde muziek begroette den nieuwen prefekt Heer Jozef Rommel. 't Ging feestte zijn dien avond, een dier gulhartige jongelingsfeesten waar gezelligheid wedijvert met kunstgenot. O wat doet het deugd midden die walgelijke kermistoneelen « een hooger op » te vinden.

De Eerwaarde Heer Bestuurder stuurde dan ook in dien zin zijn heerlijke welkomrede die niets anders was dan een heel levensprogramma voor ieder congremanist. Wat moeten jongelingen hun gelukkig gevoelen bij zoo een bestuurder die zoowel de weg naar hun harte en geest kent. « De congreganisten moesten de levensbrengers zijn in al de maatschappijen van de stad. » Maar dat vraagt groote edelmoedigheid en offervaardigheid. Leer op de congregatie: Bewaren wat ge hebt. Aanvullen wat u ontbreekt. Afschudden wat u naar omlaag wil rukken en uw vlucht naar hooger streven verlammen wil. Kom hier vooral vriendschappelijke banden smeden die u moeten recht houden wanneer eigene kracht soms ontbreken wil. Het ware onkiesch, en 't en gaat hier niet om bombastische lofuitingen te zwaaien over uwen nieuwen prefekt; 't zij enkel gezegd dat zijn diepe godsdienstzin, zijn gulhartigheid en vooral minvolle offervaardigheid in hem al de bestanddeelen leggen

EKSTERRAAD.

Dien Lichtemismorgen stond de zon vol jongen glans op — en wandelde monkelend tusschen de vuilwitte voorjaarsvleggen, die in processie spelevaarden. De wind daalde uit de hoogten neer, waar hij zoo lang te kermen bleef — en rolde lijk een katje, tinsend en spelend, over de winterlanden en het ontwaakte groen.

Tastbaar vloeiden vernieuwende krachten uit den hemel — en over gansch de natuur liep als een groote, lange rilling, van jong en krachtig en hunkerend leven.

Ook de vogels ontwaakten en schoten lijk pijlen door de ruimte, tjiepend en roepend op elkaar — en dronken van wild genot, om de grootsche dingen die komen zouden met den zomer — en welke die eerste lentedag aankondigde.

Had ik zelf niet als een slag in mijn bloed? En ronkte het niet in mij, door en door, van geweldig leven, wijd asemend en wijd kijkend, door de velden drilde?

O! de Zomer die komen zou. De Zomer, die nog oneindig schooner zou zijn, dan dien nochtans zoo frissche Lichtemisdag. De Zomer, die bloem en blad zou medebrengen en het gezang en geklang — en pakkende, dronkenmakende geuren, van welriekende planten en wiegewagende vruchten.

O! De Zomer! De zonnige Zomer! De groene Zomer, met gouddoortinte luchten!

Tjèk! Gerrerè! klonk het op eens boven mijn hoofd — en 'k zag twee groote eksters de lucht doorzwemmen en stand houden, ginder, boven de kerremeerschbeek, op de hooge populieren, vol goudsporen.

Tjèk! Gerrerè! Tjèk! Gerrerè! deden ze nu in den

die vereischt worden van een waren vriend. — Hij zij het voor u.

Spijtig dat ik heel de heerlijke rede van den E. H. Bestuurder niet overschrijven kan.

Dan volgde die muziek die ons nooit te lange stonden zielsgenot gaf, stonden die men niet uitdrukt maar genietend en dankbaar herdenkt. Dank aan de HH. Flamygh en professor De Capmaker, Roeselare's jongste kunstenaar, mocht zijn diepen vlaamschen godsdienstzin steeds blijven leven in zijn werken.

« De Zangles » was iets heel lief, niet te verwonderen dat ze tot driemaal toe hervraagd werd. De Jong Studentenbond bracht zijn hulde aan den nieuwen prefekt. Namens de raad der congregatie werd trouw beloofd aan den nieuwen hoofdmans, die dan ook in gulhartige minzaamheid allen dankte en reeds van harte al zijn genegenheid en vriendschap toezegde aan de Roeselaarsche jonkheid. Met minzame doch strenge bewoording sprak hij van hun plicht. Geestdriftig worden zijn woorden toegejuicht — 't was de eed van trouw beloofd aan den nieuwen hoofdmans.

* * *

Nu was 't banket. Benevens vele andere geestelijke en burgerlijke overheden bemerkten we Zeer Eerwaarden Heer Deken De Saegher, volksvertegenwoordiger Burgemeester Mahieu, volksvertegenwoordiger Dokter Delbeke en Majoor Ameve.

Gezelligheid was er 't land meester geheel den avond door. Z. E. H. Deken stelde een heildronk in en met zijn gewone liefdevolle rechtzinnigheid drukte hij de hoop uit « Dat de congregatie naar de woorden van den E. H. Bestuurder die keurbende zou zijn » van jongelingen die naar hooger wilden. De geest van versterving en rechtzinnige zelfbekamping brengt u allen tot ware groetheid. Ga dien weg verder op en leer de vreugde van de deugd te kennen. Hij is groot, die de deugd oefent. Geen groetheid zonder zelfbestrijding. Geen ware vreugd zonder streven naar groetheid.

Onthoudt dit, vrienden, en volgen we trouw onzen duurbaren Heer Deken, die we in de groote volheid gekend en gewaardeerd hebben op 't collegie.

De Heer Burgervader in zijn minne tot het jongere volk zegde eenige woorden waarin welgepastheid met minzaamheid wedijverde. En dan Heer Schepen Vanden Berghe-Moerman, schilderde in heerlijke bewoording zijn vriend Jozef Rommel af.

Hij is de « biophilos » vriend van 't leven. Midden van 't wereldrumor laat hij hem niet beïnvloeden door de gedachten en zaken van buiten maar houdt sterk stand. Jongeren, volgt hem daarin, leeft in de wereld maar houdt u sterk. Gaat moedig en vol zelfverloochening tegen de gebreken van uwen tijd in en laat er u geen zins door beïnvloeden. De taak is lastig maar heerlijk. Kunt lijden voor uwe idealen. De toekomst sprak door de studenten — dat heerlijk volk in onzen katholieken vlaamschen strijd. Het heden sprak door uwen raad, 't verleden heb ik hier vertegenwoordigd.

't Verleden leeft in ons. Het heden hoopt op ons. De toekomst straalt voor ons. God zij met ons.

Een schoone avond!

Flaskroniek.

HET VLAS IN IERLAND.

IV.

Roten en zwingelen.

De roting van het vlas, in den lande opgedaan, geschiedt niet, zooals bij ons, in loepend water. Daartoe heeft men in Ierland nog geene geschikte rivier gevonden. Zij wordt vooral gedaan in putten, die in betrekking zijn met eene of andere rivier en waarvan dus het water kan vernieuwd worden.

Aanstands na het slijten gaat men over tot het roten. Het vlas wordt in bundels gebonden

boomtop — en ze sprongen en ze dansten en ze beten in het hout — en loerden om-end-om.

Tjèk! Gerrerè! Nog een koppel — en ginder nog — en van alle kanten zag ik de langsteerten opkomen; de lucht zat er zwart van — en op tien minuten tijds, krieden ze op de boomen.

'k Moest dat spel van nader bij zien. Zoetjes genoeg, krinkelend langs de hagen, naderde ik — en op de toppen van de teenen sloop ik tot bij de beke — en vatte post, langs een wijduitgegroeide en verdroogde kopwilge, die er als een tooveresse met haar teenen in het beekwater stond.

En immer kwamen de bezoekers toe en namen plaats, met luid geroep, getier, gesneter en gekachaa.

Op den hoogsten boom zat het eerste paar, boven in den top — en een weinig beneden Peetje: Negenman en zijn wijf (want dat koppel was onbetwistbaar van de bende) zaten er nog een tiental gedaagde, in deftige houding.

Rondom, op de andere boomen, krioelden de onderhoorigen — en in tegenstelling met het groot volk, op den hoogsten boom, snèterden deze al dooreen, lijk een bende oude snuifneuzen. Spijtig, dat ik de ekstertaal niet meester was, maar toch verstond ik te grooten deele, al wat ze er rammelden — en zoo hoorde ik ratelen door al de babbelingen :

Tjèk! Verdonderd! kijkt : Lotten van Septjes komt ginder op met zijn wijf. Gerr! Dag Lotten en vrouwe. Welgekomen! Tjùk! Vrouw Lotten, ge zijt frisch lijk een bloeme.

Tjèk! Wel hemelsche deugd! Gerr! Kijkt wie we daar nu hebben : tante Fiete en nonkel Menien! Tjùk!

DE GROOTE OEFENINGEN VAN 'T BELGISCH LEGER.

Een zicht van de troepen bij de groote oefeningen.

van een gewicht van nagenoeg 20 pond; een pond zijnde 0.453 kil., zoo weegt ieder bundel nagenoeg 8 kil. Evenals bij de veldroot te ontzet en elders, wordt het vlas niet ontdaan van zijne ippens, maar zonder hekel en of booten gaat het 't water in. De wortel wordt al onder gehouden en de top al boven; geheel de lading wordt met strooi bedekt en met steenen beladen. Zooals men ziet, gebruikt men er geene hekkens, zooals ten andere meest altijd in putroot. Dergelijke roting duurt van 8 tot 10 dagen volgens de omstandigheden : 't vlas wordt dan getrokken en opengespreid op de weiden, niet in kapellen zooals bij ons, om er te droogen en ook te bleeken. De Ier bezorgt het bleeken goed, daarvan immers hangen af én de schoone kleur én ook de hoedanigheid van 't vlas.

Nergens meer dan in Ierland werden pogingen aangewend om kunstmatige roterijen in te brengen. Sinds 60 jaren werden allerlei vreemde stelsels beproefd en vóór eenige tientallen van jaren beproefde men ook de warmwaterroot volgens het stelsel van Schenk en Watt. Die ernstige pogingen zijn na eenige jaren mislukt.

Menigeen onzer lezers heeft nog herinnering van de loffelrijke pogingen van de HH. Loppens en Deswarte om in ons land en zelf in onze Leiestreek de kunstmatige roting in te brengen. Zij hadden allerlei proefnemingen gedaan met hun stelsel, eerst, te Nieupoort, dan te Neerpelt in Limburg; na mislukking zijn zij vertrokken, op aanvraag der regeering, naar de Vereenigde Staten van Amerika en dan naar Ierland. Zij werden zelfs geldelijk ondersteund door den gekenden ierschen vlasman M. Frañk Barbour, die, onder andere, in 1898, een groot aantal werklieden uit de Leiestreek medenam, om aan een 20 of 30 landbouwers uit Ierland onze bewerkingsmethode van het vlas aan te leeren. Doch niets hielp en heden is men er niet verder gevorderd dan vroeger.

Toch hebben de Iersche spinners steeds de oogen open voor elke nieuwigheid, die zich in het roten voordoet. Zoo hebben zij dan ook reeds dezen zomer, in groep en onder de leiding van den uitvinder, de nieuwe kunstmatige roterijen komen bezichtigen te Emelghem, Bisseghem, enz.

* * *

Het zwingelen geschiedt nagenoeg gelijk al

Dag, nonkel en tante. Djah! Tante, ge zijt 'n beetje verscherpt en vermagerd.

Tjèk! Verdonderd! Wieten Seven's twee meissens komen ook aan. Gerr! Oei, oei! dat zijn meubelstukken geworden — ze zullen succes hebben, weeje!

Djah! Djachko! Berten Dinghe vliegt ginder met zijn toekomstige. Gerr! nè, ze stekken neer en drinken water. Tjùk! 't is profijtig.

Tjèk! Gerrerè!

't Was Peetje Negenman die sprak — en met den eersten toon vielen al de babbelaarsters en de snèterbekken stil.

Tjèk!

Gerrerè!

Twee jonge langsteerten verlieten hun plaats en kwamen zitten op de onderste takken van Negenman's boom, lijk schooiers op de trappen van een koningstroon.

Nu sprak Negenman heel stil met de hoofdmannen — en na een oogenblikje vonniste hij stuur :

Tjùk, tjùk, rètètètè! Weg! gespuis.

Rètètètè! tierden ze allen, zooveel ze waren, lijk bezeten van 't kwaad — en als van den duivel weggevaagd ripten de twee jonge eksters van de troontrappen weg, achtervolgd door heel de bende zotten, die met wroede schruwels de lucht doorkletsten — en de vluchtelingen achtervolgden.

— Wat mogen ze misdaan hebben? Misschien staatsaanslag, zat ik te peizen.

Vijf minuten later was de orde hersteld en nog eens klonk het : Tjèk! Gerrerè!

Een nieuwe koppel nam plaats beneden den troon.

hier, doch niet met dezelfde veerdigheid. De zwingelarijen zijn meestendeels kleine fabriekskes met 8 of 10 planken, die de eigendom zijn van de Landlords en die dikwijls nu nog — ofschoon er in de laatste jaren verbetering gekomen is — onder lastige voorwaarden aan den landbouwer verpacht worden. Niet zelden immers betaalt hij aan den eigenaar ééne schelling (1.25 fr.) per kilogr. gezwingeld vlas, er bij latende de klodden en den afval. De zwingelaars werken gewoonlijk twee en twee, een die bereidt en een tweede die opzwingelt, zoodat zij te samen gemakkelijk 75 tot 100 kgr. daags geroot vlas kunnen afwerken, met eenen loon van 3 fr. tot 3.60 fr. per cowt, dat is per 50 kgr. geroot vlas. Als drijfkracht voor de zwingelmolens gebruikt men dikwijls een of anderen waterloop en zelfs in de laatste tijden motoren.

Als vergelding voor de goede bezoldiging die de eigenaar van zijnen pachter krijgt, is hij verplicht zijnen landbouwer te helpen in den verkoop van zijn gezwingeld vlas.

Het iersche gezwingelde vlas wordt bijna uitsluitelijk aan de Iersche spinnerijen verkocht, soms rechtstreeks, soms ook aan tusschenpersonen. De hoedanigheid van het Iersche vlas wordt hooger geschat, zegt een Amerikaansch vakman, dan het verdient, en daartoe stelt den middelmatigen prijs vast, rond 1907, van de verscheidene soorten vlassen, per 100 kil. Russisch vlas : 72 fr.; Iersch vlas : 102 fr.; Fransch en Hollandsch vlas : 140 fr.; en Belgisch vlas : 190 fr.

(Vervolgt.)

Een goed katholiek wil voor zijne kinderen geene andere dan goede katholieke scholen. Onderwijs en opvoeding moeten samengaan.

Voor uwe drukwerken, wendt u tot de welgekende **Boek- en Steendrukkerij van J. Vermaut, Langesteestraat, 28 Kortrijk.**

De Banque de Courtrai heeft merklijk har, inrichting van brandkassen vermeerderd.

Van heden af biedt zij afdelingen ter verhuring aan, ten prijze van 10 fr. per jaar.

Georges Feys, chirurgijn-tandmeester achter den tribunaal, is alle dagen te raadplegen van 8 tot 17 uren. Zondag morgen ook.

Reiziger. — Huis voor gemaakte vrouwenhemden, manshemden, enz. lijnwaad, coutil, zoekt reiziger. Zich wenden bureel van het blad.

Nog eens sprak Negenman stil met zijn ministers en na eenige stonden, daalde hij van zijn troon af, tot bij het stil gezeten koppel — en sprak er heel minzaam en vriendelijk mede; — dan vloog hij jubelschetterend op en zweefde boven den boom, vaderlijk fleemend :

Gerr! Djah! Gaat in vrede, kinders.

Heel de vergadering vloog nu ook jubelend op, al boven de boomtoppen — en het jonge paar vertrok spelevarend, de wereld en het leven in.

Dat verstond ik heel goed : Peetje Negenman kwam een huwelijk in te zegenen.

Nog wel twintig bruiloften zag ik er vieren en de jonggehuwden op speelreis gaan — en als de huwelijksplechtigheden nu gesloten waren, kwamen ze wel met dertig te gelijk de troonzaal in.

Tjùk! deed Negenman.

Tjùk! antwoordden ze.

Negenman sprak met zijn raadsleden — en na korte stonden verliet hij zijn troon, zweefde weerom al over de boomen en :

Rètètètè! Djah! Djachko! deed hij : Vaarwel! God beware U!

En de landverhuizers (dat waren ze heel zeker) vertrokken, overladen met wenschen en zegeningen van heel de vergadering, die ze een stapje uitgeleide deed.

Tjèk! Gerrerè! Djah! Tjùk! De vergadering is geheven. Vaarwel!

Heel de lucht zat weerom zwart van de eksters.

En veertien dagen later wiegewaagden de nieuwe eksterneuten in de toppen van de populieren.

WARDEN OOM.

KIEKENPOEIER
 VOOR LANDBOUWERS EN KIEKENWEEKERS.
Onfeilbaar - Ontsmet - Geneest - Verkleekt
 tegen sterfte, cholera, dysenterie, pokken,
 snot en alle besmettelijke ziekten.
Het is beter eene ziekte te voorkomen dan ze te moeten bestrijden.

POUPOUNE PRIJS
 2.25 fr. de pak,
 6.50 fr. de pak van 1 kilo,
 overal franco verzonden.
 Een pak is voldoende om duizend koppelen volkomen te genezen.
 Een verstandige boer verteert geern 6.50 fr. om er 100 te winnen.
 GEBRUIKT EN GIJ ZULT ONDERVINDEN.

Bereider: **ACH. LYBEER, APOTHEEK HET ROODE KRUIS**
 STATIEPLAATS ROUSSELARE. TELEFOON N° 206.

Service financier de la Revue du Jour

(23me ANNÉE)

101, RUE REMPART-DES-MOINES

BRUXELLES

Indications urgentes sur divers titres au comptant et à terme

Avance immédiate de fonds --- Reports --- Opérations de Banque

Taux usuel

VLAMINGEN, LEEST!

Nieuwe boeken verschenen bij den uitgever J. Vermaut
 Langesteestraat, 28, Kortrijk.

- De Weg naar het Licht**, door J. Jörgensen. — Prijs: 3.50.
- Reiner Leven**, door J. Guibert. — Prijs: 1.50.
- School en Karakter**, door Förster. — Prijs: 3.00.
- De Geuzenstad**, door Karel Van den Oever. — Prijs: 3.00.
- Uit het Leven der Dieren**, door æsCar Gezelle. — Prijs: 3.00.
- Uit het Leven der Dieren**, door Cæsar Gezelle. — Prijs: 10.00.
- De Wellevendheid**. — Prijs: 1.10.
- Langs stille Paden**, door Arm. Van Veerdeghe. — Prijs: 2.00.
- Leliën van Dalen**, door Cæsar Gezelle. — Prijs: 3.00.
- Samuel**, gedicht bijbelspel door Bertholf Biekens. — Prijs: 1.25.
- Uit dagen van Jong Leven**, door Bertholf Biekens. — Prijs: 2.00.

SCHRIJVERS laat uwe boeken drukken bij den uitgever J. VERMAUT
 Langesteestraat, 28, Kortrijk.

Huis JOSEPH VERRIEST

Savarystraat, 13, KORTRIJK.

GROOT- en KLEINhandel in allerhande linnen en katoen:

wit, blauw en ongebleekt; tafel- en bedlinnen, hand- en zakdoeken, cotonnet, flanel, kanefas voor rolgordijnen, los-weefsel voor stikwerk en Normandische cretonne; stamijn voor dames-handwerk, fantasie tafelleeders en oud linnen. Katoen en wolle sergen. Kloosterstoffen enz. — Mekaniek borduurwerk.

Waschpoeder Jeanned'Arc

zonder mededinger

om den potasch te vervangen en de zeep te sparen

wordt

in alle kruidenierswinkels verkocht

ZILVEREN MEDALIE

Wederlandsche Tentoonstelling Roubaix 1911.

Fabrikanten: **TRENTESEAU** Gebroeders
 te **HERSEAU** (Statie).

SCHOON HAAR

Echt, geen geverfd, gewaarborgd niet verbleeken.
 Tressen en allerhande modewerk.
 Men aanveert ook uitkamsel om te verwerken.

August en Marie FEYS

Ooststraat, 103 — St-Michielsplaats, 4
ROUSSELARE.

Uitgelezen middels tegen 't prijs haar van af 1.25 fr.

HET ROODE KRUIS

Achille Lybeer

Apotheker-Scheikundige
 Statieplaats, ROUSSELARE
 Telefoon 206.

Ongetwijfeld is Amigranal de beste remedie om de wederspanningste TAND- en HOOFDPIN te verdrijven. Wonderbare en talrijke genezingen worden er door bekomen. 10 minuten zijn voldoende. Bevat niet de minst mangrenkende stof en mag genomen worden naar belieft.

Zeker, gemakkelijk en spoedig.
 1 fr. de doos van 7 cachetten.
 2 fr. — 16 —

Mistrouwt u van eene slepende verkoudheid die kan gevolg geven aan bronchiet en toring. **De BORSTPILLEN** van ACHILLE LYBEER zijn daartegen het meest geprezen middel. Zij verdrijven hoest, fluimen, heesheid, alle ziekten der luchtpijpen.

Met ieder doosje bekomt men eene genezing. Gevallen waarbij men den moed verloren had en bijna voor ongeneesbaar aanzien waren, werden geholpen door deze wonderbare pillen. Prijs 1.50 fr. de doos.

Deze uitmuntende remedien worden per terugkeerende post verzonden tegen mandaat der weerde en opleg van 5 cent. voor port.

Verantwoordelijke drukker-uitgever
 J. VERMAUT, Langesteestraat, 28, Kortrijk.

TANDENBALSEM

VAN

HET ROODE KRUIS

geneest oogenblikkelijk de hevigste pijn voortkomend van holle tanden. Ook durf ik zonder vrees de aanhoudende werkdadigheid en de uiterst wonderbare uitslag van mijn produkt waarborgen. Deze specialiteit heeft niet enkel een onmisbaar uitwerksel, maar is daarbij zoo onfeilbaar dat ik bereid ben 5 fr. te betalen bij ieder geval van mistukken. Zulke ernstige waarborg geef ik slechts omdat ik zeker ben dat mijn Tandensembalsem nooit zijn doel mist. — Prijs: 1.25 fr.

Bereider: **ACHILLE LYBEER, apotheker Het Roode Kruis, Statieplaats, Rousselare.**
 Telefoon 206.

Het fleschje wordt verzonden tegen mandaat van 1.30 fr.

Kan Rhumatisme genezen worden?

Dagelijks beweert men nieuwe geneesmiddelen gevonden te hebben tegen deze schrikbarende ziekte, doch al die middelen worden na korte dagen verlaten en gaan in den vergeethoek. Ook zien wij talrijke geneesheeren nu wederom 't gebruik van planten aanbevelen en meer en meer die oude remedien aanraden, die 't volk « keukenremedien » noemt.

En waarlijk, wij moeten het bekennen, veel te weinig maken wij gebruik van de middelen die de milde natuur onder ons bereik heeft gesteld.

Met een goed berekende mengeling van planten, na geschikte wekking, en zonder eenige bijvoeging van scheikundige voortbrengsels, die altijd schadelijk op de maag werken, heeft de scheikundige eene remedie gevonden, die op bewonderenswaardige manier het rhumatisme tegenwerkt. Daarmede stilt men de pijn, en bekomt men bijzonderlijk de genezing. Deze remedie neemt aan het bloed alle onzuiverheden weg, en door hare zuiverende eigenschappen ontlast zij het lichaam van alles wat zwellingen veroorzaakt, van de pijnen in het hoofd, de rug of de ledematen, pijnen genoemd « névralgies ».

DE MAAGZIEKTEN

Wat is eene maagziekte?

Eene maagziekte is eene ware besmetting van de maag, het is eene maag die de spijsen niet goed meer verteert, het is een algemeen ongemak vergezeld van oprispingen, zwaartegevoel, zuur, draailingen, hoofdpijnen, zwellingen, gassen, stikkingen, hartkloppingen, slaperigheid en afgematheid, bijzonderlijk na het eten. Het is een zenuwachtige toestand der maag, die krampen veroorzaakt, kolijken, brakingen, slechte spijsvertering, pijnen in den rug, den buik, tusschen de schouders; nachtmerrie, slapeloosheid, droefgeestigheid, gevoel van droefheid, ontmoediging, neerslachtigheid en zwarte gedachten.

Het is een diepen ommekeer van het geheele gestel, het is een pijnlijke en ondragelijke toestand. Er bestaat slechts een waar geneesmiddel dat ten volle de maagziekte kan genezen, dit zijn de Poeiers de Cock, omdat de Poeiers de Cock de maag ontsmetten, alsook de ingewanden, haar al hare krachten terugschonken en de spijsvertering doen werken alsof de maag nooit ziek geweest ware. Het is een onschadelijk middel, volkomen werkzaam en dat altijd gelukt, zelfs in de meest ingewikkelde gevallen. Eene enkele doos Poeiers de Cock geeft betere uitslagen dan lange maanden van eene andere behandeling. Beproeft eene doos Poeiers de Cock, gij zult er over verwonderd zijn. De Poeiers de Cock genezen alle dagen maagziekten die door geene enkele andere remedie konden genezen worden. — Men kan de Poeiers de Cock koopen in alle goede apotheken, aan 2.50 fr. de doos. Alle andere remedien weigeren.

pijnen in de lenden, enz. met een woord van al de manieren waarop het rhumatisme zich voordoet. Deze kostelijke remedie, die wij aan allen grootelijks aanprijzen, is de « Elixir Philippart », door den uitvinder M. Philippart alzo genoemd. Nutteloos voortaan een lastig regiem te volgen, een glas van dien uitmuntende drank is genoeg om volkomen genezen te zijn.

De « Elixir Philippart » kost 2-50 fr. en 4-50 fr. de flesch.

De « Elixir Philippart » kan men vinden in alle goede apothekerijen, onder meer bij de heeren FLIPTS te Meenen; HULPIAU te Kortrijk; LYBEER te Rousselare; FONDER te Moeskroen; MESSIAEN te Komen; DEWULF te Wervick; VANDERMARLIERE te Waesten; DECHÉVRE te Yper.

MOEDERS, indien gij de gezondheid uwer kinders betracht, gebruikt geen andere **WINDOLIE** dan deze vervaardigd door den Apotheker-Scheikundige **VANDE WALLE**.

Deze Windolie zonder anjers bereid, vervangt zeer voordelig de Slaapsiroop, zonder den nadeligen invloed dezer laatste op de hersenen der kinderen teweeg te brengen, stilt oogenblikkelijk de felste buikpijn der kinderen en lost onmiddellijk de winden.

Prijs: De flesch 1.00 fr.; de halve flesch 0.50.

Wordt ook in mindere hoeveelheid besteld.

Vraagt raad aan honderde moeders van Rousselare en omliggende gemeenten die ze reeds uitsluitend gebruiken en allen zullen er u met denzelfden lof van spreken.

Alleenlijk te verkrijgen bij den

APOTHEKER-SCHEIKUNDIGE

FRANZ VANDE WALLE

9, NOORDSTRAAT, 9 (dicht bij de Grootte Markt),

ROUSSELARE — Telefoon 175

Plaag der Hoenders

De plaag begint schielijk met eenen gelen of grasgroenen mest. De kam verdooft en op eenige dagen sterft de hen. De levers zijn gewoonlijk gezwollen, geplekt of verrot.

Het gebruik der POEIEREN van VANDE WALLE belet het leggen niet en voorkomt de ziekte in geval van besmetting op de omliggende hofsteden.

Worden ook gebruikt tegen: Snot, Tering, Pokken en alle besmettelijke ziekten.

Prijs: 1 frank de pak.

Bereid door den Apotheker-Scheikundige **FRANZ VANDE WALLE**

In dezelfde Apotheek zijn te verkrijgen: *Bijzondere bevruchtende Poeiers, Longpoeiers, Melkpoeiers, Zulveringpoeiers, enz.* voor koelen en peerden, en die altijd met een goeden uitval becroond zijn.

Isid. Ledure - Tremmery
 Koornmarkt, 6, KORTRIJK.

Groote keus van Brillen en neusnijpers (pince-æz), van af 1 fr. aan het gezicht nauwkeurig toegepast en verwisselt tot volledige voldoening.

Ook te bekomen stalen, zilveren, nickelen en ouden Brillen en Pince-nez, aan zeer lage prijzen. Barometers, Jumellen, Thermometers.

De voorschriften der Heeren Oogmeesters worden binnen de 48 uren uitgevoerd.

Pekels voor brouwerijen, melkerijen, stokerijen, enz., Waterpassen, Draadtellers, Vergrootglazen.

Allehande vermakingen en inzetten van glazen. Electricke Zaklampjes. Volledige keus van juweelen in goud, zilver en doublé.

Vraagt bij Marin VAN HOUWE

APOTHEKER-SCHEIKUNDIGE

Noordstraat, 26, Rousselare

Telefoon N° 102

de vermaarde ATTAQUE-OLIE (elixir anti-apoplectique) uitgevonden door Doctor Gekiere van Hoogleda en later bereid door Doctor Andries van Hoogleda. Onfeilbaar middel tegen beroerten of attaquen.

Iedereen die aan bloedopdrang gevoelig is, moet dit krachtig geneesmiddel in huis hebben.

Eenige depositaris: **MARIN VAN HOUWE.**

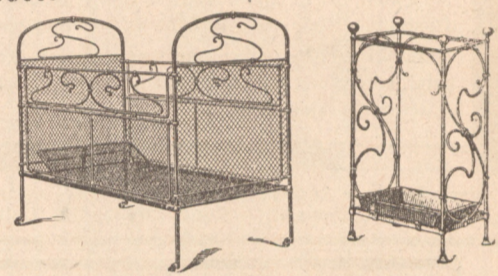
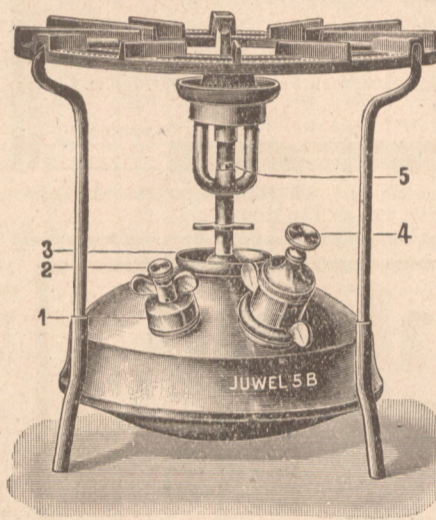
Prijs: 2.50 fr. de flesch.

De Borstbalsem
 Vande Walle
 geneest overal de meest gevreesde Verkoudheden en Vallingen.
 Prijs: de flesch 1.50 fr.

Alleenlijk verkrijgbaar in de welgekende apotheek **FRANZ VANDE WALLE**

Noordstraat, ROUSSELARE. Tel. 175

DEMEESTER B^{rs} & Z^{rs}
 Grootte Markt, ROUSSELARE

Bijzondere keus

VAN

ALAAM

VOOR

alle Ambachten en Neringen

Schrijnwerkers, Mecaniciens,

Smeden, enz. enz.

IJZERE MEUBELS

KEUKENGERIEF

Prachtstoven, Keukenstoven, enz.

IJZER EN STAAL

POUTRELLEN, PLATEN

Geonduleerde verzinkte stalen Platen

voor Hangars en Afsluitingen. Gepreste

Platen (Métal déployé) voor Afsluitingen,

Barrieren, enz.

Gewone- en Prachtbedden

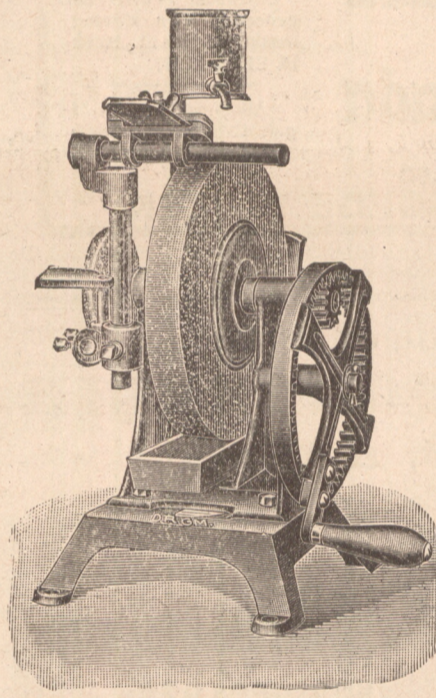
(DUITSCH MODEL)

Bedderessorts met stalen gegalvaniseerde

vleren (onroestbaar) in houten

of ijzeren kaders, bijzonder wel geschikt

voor gestichten en pensionaten.

A. BELPAIRE-ROYON

Statieplaats,

ROUSSELARE

HANDEL IN STAAL EN IJZERWAREN

Allehande gewaarborgde Gereedschappen

voor alle ambachten, zooals:

Timmerlieden, Beeldhouwers, Meubelmakers, Wagenmakers, Smids en Stovenmakers, Mekaniekwerkers, Metsers en Plakkers, Landbouwers, Zinkwerkers, Veldwerkers, Kuipers, Rijtuigmakers, Behangers, Beenhouwers, Kleermakers, Schoenmakers, Hoveniers, enz., enz.

BOUWARTIKELN: Balken, Bandijzer, Pompen, Sloten, Krukken, Charnieren, Leenen, Spagnoletten. — **Lattestoors-artikelen.** — Dakvensters, Watersteens, Afleiderbuizen, Piscinen, Kaveschuiten, Sterfputten, Citeerndeckels, Deurpaneelen. — **Kavegekken.** — Deur- en Belletrekkers, enz., enz.

Volledige keus van Menagie-Artikelen.

Verders te bekomen ALLES wat den handel betreft.

MUZIEKMAATSCHAPPIJEN

koopt uwe instrumenten in het

HUIS EM. FAUCONIER

Keizer Karelstraat, 83, TE GENT.

BUGLES te beginnen aan fr. 33.00.

Clarinette si b, ebbenhout, 13 sleutels, 2 ringen, fr. 45.00.

franco t'huis geleverd.

VRAAGT PROSPECTUS.

Belgische Hypotheekmaatschappij EN SPAARKAS

NAAMLOOS VENNOOTSCHAP — Kapitaal 5.000.000 Frank
Zetel te ANTWERPEN, N° 71, KUNSTLEI.

Beheerraad: MM. Baron FREDERAND COGELS, voorzitter, EDOUARD THYS, ondervoorzitter ALPH. ULLENS DE SCHOOTEN, LEON VANDEN BOSCH, HENRI-J. ENGELS.

Collegie der Commissarissen: MM. JEAN DELLA FAILLE DE LEVERGHEM, voorzitter, de Graaf ADRIEN DE BORCHGRAVE D'ALTEA, LEON COLLINET-PLISSART, Baron AUGUSTE DELBEKE, EDOUARD JOLY, de Graaf OSCAR LE GRELLE.

SPAARBOEKJES aan 3.60 %

RENTEBOEKJES op NAAM met zesmaal delijksche coupons aan 4 %

Uitgifte van Grondobligatiën aan 4.00 %

Leeningen op Hypotheek — Voorschotten op Titels

AGENTEN

Aelbeke: M. Emiel Mullier, gemeentesekretaris.
Avelghem: M. Aimé Vercurysse, gemeentesekret.
Bellegem: M. G. Deweer, gemeentesekretaris.
Deerlijk: M. Em. Louwers, rekenplichtige.
Harelbeke: M. Hect. Mesdagh, gemeentevang.
Helkijn: M. Em. Bayart, gemeentesekretaris.
Hooghe: M. Ach. Pieters, melkerijbestuurder.
Meenen: M. Ern. Dubois, bureeloverste stadhuur.
Moer: M. Eudore Hooghe, gemeentesekretaris.

Moeskroen: M. Ch. Warlop, gemeentesekretaris.
Moorslede: M. Maurice Reuse, onderwijzer.
Montaleux (Moeskroen): M. V. Pycke, handelsbed.
Paschendale: M. Ernest Liefoghe, deurwaard.
Rekem: M. Martial Vroman, verzekeringsagent.
Rolleghem: M. Ch. Christiaens, rentenier.
Rumbeke: M. Bruno Roose, kostler.
Vichte: M. Alberic Mathys, handelaar.

ZENUWLIJDERS! STAAT OP! UW HEIL IS NABIJ!

De **Wonderbare Poeders van het Wit Kruis** (en deze alleen) verzachten oogenblikkelijk en genezen spoedig alle ZENUWZIEKTEN, SMARTVOLLE MAANDSTONDEN, HOOFDPIJN, SCHELE HOOFDPIJN (MIGRAINE), draaiing, hoofdzuizing, zenuwkoorts, de hevigste tandpijn, scheuten in de tanden, hartklopping, slapeloosheid, jachten, zenuwzwakte, vallende ziekte, zenuwaanvallen bij de vrouwen (hysterie), zwaarmoedigheid, stokken in de keel, benauwdheid; — influenza, koorts, netelkoorts, polderkoorts, rheumatism, flegrecijn, jicht, ruggepijn, enz.

De **Wonderbare Poeders van het Wit Kruis** versterken de zenuwen, zijn schadeloos voor de gezondheid, en missen nooit hun uitwerkseel.

Te koop in alle apotheken aan den prijs van 1 fr. 25 de doos; 3 fr. 25 de 3 dozen of driedubbele doos; 6 fr. 25 de 6 dozen of zesdubbele doos.

OPGELET. — Aanvaardt geen andere dozen dan deze omringd met eenen waarborgband, en een wit kruis van Sint-Andreas, tusschen Vlaamschen en Franschen tekst, boven of onder op de doos dragende.

Verkrijgbaar te Kortrijk bij MM. Descamps-Terrière, Steenpoort, 8, en Hulpliau, apothekers; te Iseghem bij M. Rodenbach; te Rousselare bij MM. Deltour, Simoens en Van Houwe.

Schoonheid

Zeep **Dada**

Het stuk 0.75

Crème **Dada**

Tube 0.75

Poeder **Dada**

De doos 2.50

De 1/2 doos 1.50

TE KOOP IN ALLE GOEDE HUIZEN

TE KORTRIJK, Drogerij De Krokodil, Grote Markt; Lepère-Dubuisson, Leiestraat; Apotheek De Bie, Rijsselstr.; A. Descamps-Terrière, apotheek van het hospitaal, Steenpoort, 8; Ledure, Koormarkt

Fabriek van Scheikundige Meststoffen RICHARD DE STOBBELEIR

Molenstraat, 69, AALST

Opgeloste en gemalen Guano — Klavervet — Scheikundige Meststoffen (chimiques)
Soda-Nitraat — Superphosphaat — Kainiet — Ijzerslakken, enz.
VRAAGT PRIJS-COURANT.

Antwerpens' Bouw- & Hypotheekbank

Naamlooze Maatschappij. — Kapitaal 5.000.000 Frank.

Zetel: ANTWERPEN, Twaalf Maandenstraat, 13, nevens de Beurs

Voorzitter: Graaf van der Stegen de Schriek.

Beheerders: Baron van der Gracht d'Eeghem; Valère Danaux, advocaat te Zoningen; Leopold Vlytsam, koopman te Antwerpen.

Afgevaardigd-Beheerder: M. Jos. Opdebeeck, bankier te Antwerpen.

Bestuurder: M. Ch. Tuytens.

Collegie van Commissarissen: MM. Florent Boeynaems, notaris te Antwerpen, Schöller advocaat te Antwerpen; Clem. Thiry, Rekenplichtige te Gent.

Spaarboekjes aan 3-60 % 's jaars.

Intrest daags de storting, zonder op termijn te plaatsen.

Men kan ten alle tijde over zijn geld beschikken.

Kasbons op naam van fr. 500, voor 5 jaar aan 4 %.

Intrest per zes maanden, betaalbaar ten huize.

Grondpandelijke obligatiën van 15 jaar aan 4 %. Stukken van fr. 100, 500 en 1,000.

Leeningen op vaste goederen in eersten rang van Hypotheek aan voordelige voorwaarden.

Voor nadere inlichtingen wende men zich in:

Aelbeke: M. H. Decock-Dussolier, handelaar.
Avelghem: M. O. Vandemeulebroeke, landm.
Bellegem: M. Camiel Prenen, kostler.
Caster: M. J.-B. Platteau-Puissant, grondeigen.
Coyghem: M. Sylvain Bekaert, Kostler-verzek.
Cuerne: M. Jules Melsens, gemeente-sekr.
Deerlijk: M. Prosper Opsomer.
Emelghem: M. A. Tanghe.
Gyselbrechtegem: M. Hector De Groote.
Harelbeke: M. Jul. Plaetsier-Gryspeert, hand.
Heestert: M. Alfred Van de Walle.

Hulste-Bavichove: M. P. Vandebulcke.
Iseghem: M. Fl. Behaeghe, Vandebogaerde.
Marcke: MM. Cyr. en Gabr. De Brabantere.
Moer: M. Ernest Coene, verzekeraar.
Ooteghem: M. Alois Hoet, kostler.
Ploegsteert: M. C. Bossaert, Armentierstr.
Staceghem: M. Albert Vlieghe.
Tiegghem: M. Alfons Supply.
Vichte: M. Remy Faveere.
Waermaerde: M. Theophil Meire.
Winkel-St-Eloi: M. J. Oost-Van Heuvel.

Alleen hoogst gewaardeerde personen worden gevraagd als Agent, voor elke gemeente niet vertegenwoordigd.

PHOTOGRAPHIE D'ART

G. ROESLER-BOLLE

rue Longue des Pierres, 35, COURTRAI

Maison la plus renommée de la contrée, recommandée particulièrement à Messieurs les Ecclésiastiques.

Agrandissements en tous genres: Noir, Sépia, Charbon, Pastel.
Spécialité: Peinture à l'huile d'une grande finesse. Ressemblance garantie.
GRAND CHOIX DE CADRES.

BERICHT AAN DE DOOVEN

Met het doel dienst te bewijzen aan de belanghebbenden, vraagt ons een onzer welgekende stadgenoten, M. Verschuieren, vader, 84 jaar, St. Pietersnieuwstraat, 128, Gent, de volgende mededeeling op te nemen:

Aan doofheid onderworpen en na allerhande geneesmiddelen gebruikt te hebben zonder enig uitslag, had hij het gelukkig gedacht gebruik te maken van de Audio Phonex Lucq. Hij bevestigt dat enkel door het gebruik van dit wetenschappelijk toestel, geheel onzichtbaar, hij volkomen voldoening bekomen heeft. Ook ten tijde van dank biedt hij zich aan, aan allen welken uitleg zouden begeeren, 't zij in persoon, 't zij per briefwisseling.

Het zij noodig er bij te voegen om deze aanvraag te volledigen, dat zonder kruiden, op allen ouderdom en in alle gevallen, de Audio Phonex niet alleenlijk het gehoor vermeerderd op de eerste dagen, maar dank zij hare bijzondere werking, zij trasprijzend klimmend het gehoor herstelt en alle oorsulzingen doet verdwijnen.

Voor alle inlichtingen wende men zich bij M. G. Verschuieren-Maes, zoon, op gestelde dagen en uren, zoals volgt: de maan- en vrijdag van 2 tot 4 ure, Sint-Pietersnieuwstraat, 128, en den donderdag van 9 tot 11 en van 2 tot 4 ure: Kortrijksche steenweg, 238, te Gent.

N. B. — Men wordt vriendelijk verzocht, als men schriftelijk antwoord begeert te ontvangen, er den noodigen postzegel bij te voegen.

Brandig bloed

Huidziekten, Zilt

Eene kostbare remedie!

Jufvrouw Cl. V. M. Van Wieze schrijft het volgende:

« Sinds meer dan vier jaren had ik beenen en armen vol brand, puisten en barsten, mijn bloed was dik en brandig. Met dankbaarheid moet ik zeggen dat de ware levenspillen van Fr. Roman mij gansch hebben genezen. »

Als de bedorvene vochten die in het lichaam zich ophoopen door den bloedsomloop naar de huid worden gericht, verwekken zij er alle soorten van brandige uitslagen.

De **WARE LEVENSPILLEN F. Roman**, door hunne bloedzuiverende kracht, brengen de bedorvene vochten terug naar het darmkanaal, ontlasten het lichaam, zuiveren het bloed en daardoor wordt het huidweefsel bevrijd van den toevloed der ontstekende vochten die de ziekten en den brand onderhouden.

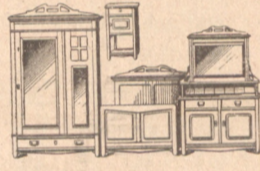
De bloedzuiverende kracht der levenspillen is wonderbaar; men moet dus volstrekt alle namaking weigeren.

Men kan de **WARE LEVENSPILLEN F. Roman** verkrijgen in alle apotheken, aan fr. 1.25 de doos.

Over te nemen welgekaldanten **Schoenwinkel** gelegen te Kortrijk, O. L. Vrouwstraat, Au Talon Louis XV.

Voor alle inlichtingen zich wenden tot P. Vandebroucke, Peterseliestr. Kortrijk.

MEUBELMAGAZIJNEN VAN DE VLASMARKT

Het is ijbewezen dat die Meubelmagazijnen gekend zijn voor verkoop met waarborg en genadige prijzen van alle slach van rijke en gewone Meubelen, alsook van Wiegen, Ijzeren Bedden, Spiegels, Kinderstoelen en Rijtuigen, Keuken- en Herberggerief, **Matrassen**, Spreien, Toiles cirées, Stoors, Gordijnen, enz. enz.

GAAT ZIEN EN OORDEELT.

Voor buiten stad wordt alles verzorgd en franco ten huize besteld.

Let goed op het adres:

Robert Declève-Spierenx
Vlasmarkt, 2, Kortrijk.

Kostbare Ontdekking

goedgekeurd door de Maatschappij van Gezondheidsleer van België. van 24 Juli 1907.

Genezing in 10 minuten van de hevige stand-en hoofdpijnen, der migraine en neuralgische, door de CACHETTEN JOS. GAUTHIER, APOTHEKER TE MECHELEN, Officier der Academia Fisco-Chimico Italiana van Palermo (Italië) 1 en 2 fr. de doos van 6 tot 13 cachetten.

De Apotheek Jos. Gauthier zendt overal zijne uitmuntende remedie per terugkeerende post, tegen mandaat van 1,05 fr. en 2,10.

Gansch onschadelijk. Nooit missen. Eischt het merk Antineuralgic Jos. Gauthier, in blauw gedrukt op ieder cachet.

Depôts te Kortrijk: Apotheek HULPLIAU en IMPE, en in alle goede apotheken.

NEEMT NIET ANDERS!

LAET U NIET OMKLAPPEN!

Ook te bekomen te Kortrijk bij A. Descamps-Terrière; te Avelghem bij Van Caemelbeke.

IN VERTROUWEN

mag men aanraden aan al degenen die lijden aan ZILT, Exzema, Katrienwiel, Baardziekten, Klieven der huid en alle andere VELZIEKTEN, van niets anders te gebruiken dan de Wereldberoemde **Wonderzalf en Bloedzuiverend Middel der Apotheek DE WALVISCH**, 10, Diepestraat, Antwerpen. Volledige behandeling: 2 fr.

WEIGERT ALLE NAMAAKSELS.

Te bekomen bij **A. DESCAMPS-TERRIÈRE**
Steenpoort, 8, KORTRIJK.

FABRIEK VAN SUPERPHOSPHATEN, SCHEIKUNDIGE VETTEN EN KUNSTGUANO.

Huis gesticht in 1876.

ACH. EEMAN, AALST.

Prijzen volgens samenstel. — Vraagt prijs-courant.

Samengestelde opgeloste Guano « DE ZON ».

GRONDSTOFFEN aan prijs van den dag: Nitraat van Soda Sulfaat van Ammoniak, Superphosphaten, Nitraat van Potasch, Sulfaat van Potasch, Chloorzuur, Potasch, Kainiet, Ijzerslakken (Scories), Plaaster, Ijzersulfaat Phosphaat Bernard, Magnesium, Kopersulfaat (blauwen alun) 98/99 zuiver. Vergruizers Vermorel Eclair n. 1.

RHUMATISM GENEZEN

572 bewijs van genezing. M. Guillaume-Paul Denil, Hospitaalstraat, 186, te Opwijk, schrijft: « Sedert meer dan 5 jaren leed ik van geweldige pijnen van rheumatism. Verleden jaar heb ik twee dozen **William Cachetten** genomen en sedert dien ben ik zoo wel dat het ongelooflijk is: ik kan u niet genoeg bedanken over mijne genezing. Ten einde deze te helpen die lijden laat ik u geerne toe dezen brief te veropenbaren. »

Indien gij lijdt aan rheumatism, jicht, heupjicht, lendenpijnen, enz., weest overtuigt dat de **Cachetten William** die M. Denil genezen hebben, u ook genezen zullen. Dadelijke verzachting: genezing binnen de acht dagen.

In dozen van 2 fr. de 15 cachetten. — 3 fr. de 25 cachetten.

Apotheek MICHOT te Charleroi en bij alle apothekers van België.

Kortrijk, Hulpliau, Deneus; Meenen, Flips; Rousselare, Van Houwe; Moeskroen, Maes; Iseghem, Rodenbach, Verhamme, en overal.

HULPHUIS

Matrassenfabriek **De Ster**

De beste floconwol om zelf uwe matrassen op te vullen is deze der gekende fabriek **De Ster**, aan 1.00, 1.25, 1.50, 1.70, 1.90 fr. de kilo.

Afrikaanse wol aan 1.90 en 2.25 fr. de kilo.

Inlandsche wol te beginnen van 3.75 tot 4.50 fr. extra.

Opgemaakte matrassen in alle prijzen. Grootte keus van Bedderijen, Sargiën, Bedspreien, Engelsche bedden en Tapijten.

Wie in vertrouwen wil gediend zijn, wende zich naar **De Ster**, Dolfijnkaai, 2, bij de Leibrug, Kortrijk.

Zelfde huis te Meenen, Yperstraat, 4.

UNION ET PREVOYANCE

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP

Kapitaal: EEN MILLIOEN frank.

Werkende onder het toezicht zijner leden

Gezamenlijke waarborg op 30de Juni 1912 } 5 MILLIOEN 284,000 FR.

Zaken verwezentlijkt op 30de Juni 1912 voor } 37 1/2 MILLIOEN FRANKEN

1. LEVENSVZERKERINGEN aan de beste gekende voorwaarden verblijft in Congo toegelaten
2. SPAAR- EN PENSIENKAS in zuivere mutualiteit aan de beste gekende voorwaarden.
3. LIJFRENTEN waarvan de belegde kapitalen gewaarborgd zijn door 1ste hypotheek van dezelfde waarde.
4. WEDUWE EN WEEZENPENSIOENEN.
5. PENSIENEN EN VERZEKERINGEN DER BEDIENDEN, bijzondere voorwaarden voor een gansch personeel
6. VOLKSVERZEKERINGEN, menschelevende voorwaarden.
7. LEENINGEN OP HYPOTHEEK en om te BOUWEN.
8. AANKOOP VAN GOEDEREN OP RENTE, aan de hoogste voorwaarde gewaarborgd door hypotheek van 1ste rang.
9. PLAATSEN VAN HYPOTHEEK OP 1ste RANG voor 3^e personen zonder intrest (tegenwoordig 4.25 %) met namelijke inschrijving der geldschelers voor alle sommen te beginnen, van 200 fr.
10. SPOEDIGE HERVORMING VAN VERLIEZEN OP OPENBARE FONDSEN.

Verschillende agentschappen en inspecties te bekomen

Kosteloze inlichtingen } de Lignestraat, 39, Brussel

Koopt uwe benodigdheden in Caoutchouc uit eerste hand, in de Grootte Fabriek van Caoutchouc

BELGIAN RUBBER (N. V.)

70, Bollinckxstraat, Brussel-Anderlecht

TELEFOON A. 1894

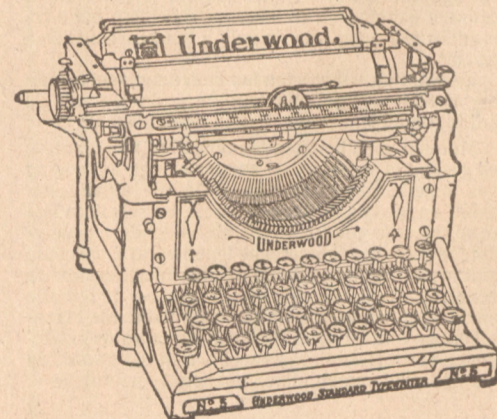
SPECIALITEITEN: BUIZEN voor besproeiing, Bier- en Aziënbrouwerijen, Stokerijen, Stoom, Aciden, Samengeperste lucht, Baggermachines, enz. — BUIZEN in ongebleekten, geloiden, en geauchtouterden Kemp, enz. — BUIZEN met uitspringende of ingewerkte Spiraal voor Opzuiging, enz. — BUIZEN voor Gas en alle andere Nijverheden. — Ronde en ovale JOINTS voor Stoomketels, Mathot, enz. — TROUS D'HOMME voor Keteldeuren, enz. — Ronde en langwerpige KLEPPEN voor Condenseurs. — AMIANTE in al zijn toepassingen. — RINGEN voor Melkkanen. — RINGEN voor Peilbuizen. — CYLINDERS voor Twijnderijen, Papierfabrieken, Spinnereien, enz. — BANDEN voor Lintzagen. — BOLLEN voor Kleppen. — RIEMEN in caoutchouc, Balata, enz. — EBONIET in bladen en stokken. — JOINTS en RINGEN voor Karnen. — JOINTS Somzée, Lavril, enz. — ZAKKEN voor Gasmotors, enz. — RONDEELEN voor Afroormers.

Beproeft onze Kwaliteit « KING'S » voor joints op **hooge** drukking.

Fabriekatie van eerste keus. — Verlegde tusschenhandelaars.

CAOUTCHOUC VOOR ALLE NIJVERHEDEN.

Schrijfmachines **UNDERWOOD** Rebuilt

Wie goedkoop eene **SCHRIJFMACHIEN** koopen wil, vrage de **UNDERWOOD REBUILT**

Prijs: 375 fr.

Eenige dephouder voor België

J. VERMAUT

drukker-uitgever,
28, Langesteestraat, 28, Kortrijk.